

Conselleria de Benestar Social

ACORD de 28 de març de 2014, del Consell, pel qual s'aprova el III Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017. [2014/2741]

El Consell, en la reunió del dia 28 de març de 2014, va adoptar l'acord següent:

El Consell elabora la seua política de cooperació al desenvolupament d'acord amb els principis rectoros establits en la Llei 6/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de la Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, i pels principis de la cooperació espanyola i del consens internacional sobre la matèria.

La Llei 6/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de la Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, estableix en l'article 7 que la política de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament s'articula per mitjà del Pla Director de la Cooperació Valenciana, els plans anuals i els plans estratègics. El pla director, de duració quadriennal, fixarà les prioritats geogràfiques i sectorials, els objectius estratègics i els recursos pressupostaris indicatius que orientaran l'activitat de la cooperació al desenvolupament durant el seu període de vigència.

En la seua aplicació, i tenint en compte els criteris que regixen el model de cooperació valenciana establits per l'esmentada Llei 6/2007, en especial la planificació i coordinació de totes les activitats que s'executen en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, el Consell estableix el present pla director, que determina els principis i objectius de la seua política de cooperació al desenvolupament en els pròxims quatre anys.

Així mateix, el III Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017 considera necessari partir de les recomanacions incloses en l'informe d'avaluació final del Pla Director de la Cooperació Valenciana 2008-2011, i de la premissa de la consideració necessària de la cooperació descentralitzada com a política social pública.

El desenvolupament és un procés multidimensional d'ampliació de les capacitats i opcions de les persones. A través d'eixe procés s'amplien els drets efectius de les persones i s'incrementa el seu grau de llibertat, en poder fer realitat aquells escenaris de vida que consideren desitjables. En esta línia, el III Pla Director evidencia, en totes les seues dimensions, les implicacions que per a la política de cooperació al desenvolupament es deriven de l'enfocament basat en drets i dels compromisos assumits en el marc dels tractats internacionals sobre drets humans.

El III Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017 desplega igualment el que disposa l'article 7 de l'esmentada Llei 6/2007, i estableix, així mateix, que les actuacions de la cooperació valenciana es desenvolupen en el marc d'un ampli consens i col·laboració de tots els agents socials implicats en la Comunitat Valenciana, en particular, amb el coneixement i suport de la ciutadania valenciana en general.

El pla director és el resultat d'un procés de consulta i participació. El Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, en la sessió de 15 de gener de 2014, i d'acord amb les seues funcions incloses en l'article 2.1.b del Decret 42/2008, de 4 d'abril, del Consell, va informar favorablement el projecte del Pla Director de la Cooperació Valenciana per al període 2014-2017, i es va destacar, per part dels seus vocals, l'alt nivell de participació de tots els agents de la cooperació valenciana implicats en la seua elaboració i redacció, així com l'alt grau de consens aconseguit en la seua redacció.

Per tot el que s'ha dit, en atenció al que disposa l'article 11.2.a de la Llei 6/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de la Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, i en l'exercici de les competències atribuïdes per l'article 16.b de la Llei del Consell, a proposta de la consellera de Benestar Social, el Consell

ACORDA

Primer

Aprovar el III Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017, que figura com a annex.

Consellería de Bienestar Social

ACUERDO de 28 de marzo de 2014, del Consell, por el que se aprueba el III Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017. [2014/2741]

El Consell, en la reunió del dia 28 de marzo de 2014, adoptó el siguiente acuerdo:

El Consell elabora su política de cooperación al desarrollo de acuerdo con los principios rectoros establecidos en la Ley 6/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat, de la Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana, y por los principios de la cooperación española y del consenso internacional sobre la materia.

La Ley 6/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat, de la Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana, establece en su artículo 7 que la política de la Generalitat en materia de cooperación al desarrollo se articula mediante el Plan Director de la Cooperación Valenciana, los planes anuales y los planes estratégicos. El plan director, de duración cuatrienal, fijará las prioridades geográficas y sectoriales, los objetivos estratégicos y los recursos presupuestarios indicativos que orientarán la actividad de la cooperación al desarrollo durante su período de vigencia.

En su aplicación, y considerando los criterios que rigen el modelo de cooperación valenciana establecidos por la citada Ley 6/2007, en especial la planificación y coordinación de todas las actividades que se ejecuten en el ámbito de la Comunitat Valenciana, el Consell establece el presente plan director, que determina los principios y objetivos de su política de cooperación al desarrollo en los próximos cuatro años.

Asimismo, el III Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017 considera necesario partir de las recomendaciones recogidas en el informe de evaluación final del Plan Director de la Cooperación Valenciana 2008-2011, y de la premisa de la necesaria consideración de la cooperación descentralizada como política social pública.

El desarrollo es un proceso multidimensional de ampliación de las capacidades y opciones de las personas. A través de ese proceso se amplían los derechos efectivos de las personas y se incrementa su grado de libertad, al poder hacer realidad aquellos escenarios de vida que consideran deseables. En esta línea, el III Plan Director evidencia, en todas sus dimensiones, las implicaciones que para la política de cooperación al desarrollo se derivan del enfoque basado en derechos y de los compromisos asumidos en el marco de los tratados internacionales sobre derechos humanos.

El III Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017 desarrolla igualmente lo dispuesto en el artículo 7 de la indicada Ley 6/2007, estableciendo, asimismo, que las actuaciones de la cooperación valenciana se desarrollen en el marco de un amplio consenso y colaboración de todos los agentes sociales implicados en la Comunitat Valenciana, en particular, con el conocimiento y apoyo de la ciudadanía valenciana en general.

El plan director es el resultado de un proceso de consulta y participación. El Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, en sesión del 15 de enero de 2014, y de acuerdo con sus funciones recogidas en el artículo 2.1.b del Decreto 42/2008, de 4 de abril, del Consell, informó favorablemente el proyecto del Plan Director de la Cooperación Valenciana para el período 2014-2017, destacándose, por parte de sus Vocales, el alto nivel de participación de todos los agentes de la cooperación valenciana implicados en su elaboración y redacción, así como el alto grado de consenso alcanzado en su redacción.

Por todo lo dicho, en atención a lo dispuesto en el artículo 11.2.a de la Ley 6/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat, de la Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana, y en el ejercicio de las competencias atribuidas por el artículo 16.b de la Ley del Consell, a propuesta de la consellera de Bienestar Social, el Consell

ACUERDA

Primero

Aprobar el III Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017, que figura como anexo.

Segon

Ordenar la seua publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*, així com donar-li la màxima difusió a través dels mitjans de comunicació pertinents.

València, 28 de març de 2014

El vicepresident i secretari del Consell,
JOSÉ CÍSCAR BOLUFER

III Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017

Índex

1. Introducció
2. Avaluació del Pla Director de la Cooperació Valenciana 2008-2011
3. El Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017
 - 3.1. Marc normatiu del Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017
 - 3.2. Marc de referència del Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017
4. Principis rectors de la cooperació valenciana
5. Objectius generals i específics
 - 5.1. Determinació d'objectius
 - 5.2. Prioritats horitzontals
 - 5.3. Prioritats sectorials
 - 5.4. Prioritats geogràfiques
 - 5.5. Altres prioritats
 - 5.6. Distribució estimatòria de l'ajuda oficial al desenvolupament
 - 5.7. Instruments, modalitats i procediments
6. Els agents de la cooperació internacional al desenvolupament
7. Avaluació
 - 7.1. Pla avaluació
 - 7.2. Avaluació del Pla Director 2014-2017
8. Marc de resultats de gestió

1. Introducció

La crisi econòmica, iniciada l'any 2008, ha augmentat les desigualtats existents dins dels països, però també, i sobretot, entre els diferents països, i ha fet patent que els actuals models de producció i consum no són sostenibles en el temps.

Una de les conseqüències ha sigut la vulnerabilitat i la inseguretat dels llocs de treball que han avivat la creixent pobresa en moltes parts del món. De fet, l'Organització Internacional del Treball (2011) ha manifestat que s'ha invertit la tendència anterior a la crisi i s'ha incrementat considerablement l'ocupació vulnerable.

La proporció total de treballadors amb treball vulnerable, la forma més extrema d'inseguretat laboral, ha arribat als 1.530 milions de persones, la qual cosa equival a més de la meitat (50,1 %) de la mà d'obra mundial.

Es calcula que la proporció de treballadors que viuen amb les seues famílies per davall del llindar de la pobresa de dos dòlars USA diaris se situa entorn del 39 %, és a dir, un total de quasi 1.200 milions de treballadors de tot el món en 2009, la qual cosa indica un increment de més de 42 milions més de treballadors pobres del que cabria esperar amb la base de les tendències anteriors a esta situació de crisi.

La crisi té un efecte de gran abast per a les dones, i posa encara més de manifest, si és possible, la seua posició històricament desfavorida. Les desigualtats de gènere i els desequilibris de poder, que daten d'abans d'esta crisi mundial, han fet que els seus efectes recaiguen de

Segundo

Ordenar su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*, así como darle la máxima difusión a través de los medios de comunicación pertinentes.

Valencia, 28 de marzo de 2014

El vicepresidente y secretario del Consell,
JOSÉ CÍSCAR BOLUFER

III Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017

Índice

1. Introducción
2. Evaluación del Plan Director de la Cooperación Valenciana 2008-2011
3. El Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017
 - 3.1. Marco normativo del Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017
 - 3.2. Marco de referencia del Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017
4. Principios rectores de la cooperación valenciana
5. Objetivos generales y específicos
 - 5.1. Determinación de objetivos
 - 5.2. Prioridades horizontales
 - 5.3. Prioridades sectoriales
 - 5.4. Prioridades geográficas
 - 5.5. Otras prioridades
 - 5.6. Distribución estimatoria de la ayuda oficial al desarrollo
6. Los agentes de la cooperación Internacional al desarrollo
7. Evaluación
 - 7.1. Plan de evaluación
 - 7.2. Evaluación del Plan Director 2014-2017
8. Marco de Resultados de Gestión

1. Introducción

La crisis económica, iniciada en el año 2008, ha aumentado las desigualdades existentes dentro de los distintos países, pero también y, sobre todo, entre los distintos países, haciéndose patente que los actuales modelos de producción y consumo no son sostenibles en el tiempo.

Una de las consecuencias ha sido la vulnerabilidad y la inseguridad de los empleos que han avivado la creciente pobreza en muchas partes del mundo. De hecho, la Organización Internacional del Trabajo (2011) ha manifestado que se ha invertido la tendencia anterior a la crisis incrementándose considerablemente el empleo vulnerable.

La proporción total de trabajadores con empleo vulnerable, la forma más extrema de inseguridad laboral, ha alcanzado los 1.530 millones de personas, lo que equivale a más de la meitat (50,1%) de la mano de obra mundial.

Se calcula que la proporción de trabajadores que viven con sus familias por debajo del umbral de la pobreza de 2 dólares USA diarios se sitúa en torno al 39%, es decir un total de casi 1.200 millones de trabajadores de todo el mundo en 2009, lo cual indica un incremento de más de 42 millones más de trabajadores pobres de lo que cabría esperar con la base de las tendencias anteriores a esta situación de crisis.

La crisis tiene un efecto de gran alcance para las mujeres, poniendo aún más de manifiesto, si cabe, su posición históricamente desfavorada. Las desigualdades de género y los desequilibrios de poder, que datan de antes de esta crisis mundial, han hecho que los efectos de la misma se

manera desproporcionada sobre les persones estructuralment marginades i sense cap poder.

Hi ha, a més, una profunda relació entre drets humans i pobresa que qüestiona la universalitat dels drets humans.

En este context, la nova arquitectura del desenvolupament que es conforma inclou la idea que els problemes de desenvolupament no són només problemes dels Països del Sud, sinó problemes globals. Això comporta l'exigència d'una cooperació al desenvolupament duradora en el temps, coherent amb les demandes de les Nacions Unides i més participativa i directa amb la societat civil, la qual ha de considerar la reformulació de la cooperació al desenvolupament descentralitzada valenciana, a fi d'orientar-la cap a un desenvolupament humà, econòmic i social durador en els països en via de desenvolupament.

Finalment, cal tindre en compte que els objectius de desenvolupament del mil·lenni culminaran en 2015, durant la vigència d'este pla director. Les Nacions Unides han llançat un procés per a l'elaboració del marc de desenvolupament que, a partir de 2015, el substituirà per a un nou horitzó temporal. Este nou marc posterior a 2015 ha d'abordar les qüestions de l'accés a l'aigua i al sanejament, la desigualtat d'ingressos i la bretxa rural-urbana, la desocupació i el treball decent, la protecció social, la salut maternoinfantil, la SIDA i altres malalties transmissibles, la igualtat de gènere i l'apoderament de la dona, la infància, la nutrició i la seguretat alimentària, així com la sostenibilitat del medi ambient.

2. Avaluació del Pla Director de la Cooperació Valenciana 2008-2011

L'article 10 de la Llei 6/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de la Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, estableix en l'incís primer que la Generalitat promourà «la realització d'avaluacions de totes les accions en què directament o indirectament participe, i contribuirà a una major orientació dels processos avaluatius cap a l'aprenentatge institucional i la millora contínua de les seues polítiques i intervencions».

En este sentit, i d'acord amb el que disposa l'article 11.2.a de la norma esmentada, a proposta del conseller d'Immigració i Ciutadania, el Consell va acordar aprovar el Pla Director de la Cooperació Valenciana 2008-2011 el 28 de desembre de 2007 (DOCV 4.01.2008), en el punt 5.3 del qual s'estableix l'obligació, una vegada finalitzat el període de vigència del pla, de realitzar-ne una avaluació.

L'informe d'avaluació del Pla Director de la Cooperació Valenciana 2008-2011 arreplega diverses recomanacions, en general dirigides a millorar la transparència i la rendició de comptes de la cooperació, que es presenten en dos línies:

A. Recomanacions generals sobre el sistema de cooperació valenciana:

■ El pla ha d'explicitar que els criteris de còmput de l'ajuda oficial al desenvolupament (AOD) són els que estableix l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmics (OCDE) a través del Comitè d'Ajuda al Desenvolupament.

■ La Generalitat ha de plantejar-se l'establiment d'una estratègia de relació amb els actors no governamentals valencians i les seues plataformes de representació en qualitat d'entitats estructuradores del sistema de cooperació de la Generalitat. Per això, hauria de continuar col·laborant en el manteniment de les seues plataformes de representació amb l'objectiu de prevenir el col·lapse d'un dels pilars del sistema de la cooperació valenciana.

■ Cal dotar el Programa de Cooperació de la Generalitat de les capacitats tècniques per a fer front a les demandes, així com plantejar-se la possibilitat de constituir línies de suport destinades a la millora de la qualitat i de la gestió en les organitzacions no governamentals per al desenvolupament (ONGD).

B. Recomanacions sobre l'elaboració, seguiment i avaluació del Pla Director 2014-2017:

■ La Generalitat ha de promoure la participació de tots els actors del sistema en el diagnòstic i el procés d'elaboració del pla director. Així mateix ha d'haver-hi un procés de socialització dels resultats i una estratègia de comunicació.

■ La Generalitat procurarà definir un horitzó pressupostari el més concret possible, seguint així les recomanacions d'institucions com el Síndic de Greuges.

viertan de manera desproporcionada sobre las personas estructuralmente marginadas y sin ningún poder.

Hay, además, una profunda relación entre derechos humanos y pobreza que cuestiona la universalidad de los derechos humanos.

En este contexto, la nueva arquitectura del desarrollo que se está conformando incluye la idea de que los problemas de desarrollo no son sólo problemas de los países del Sur, sino problemas globales. Ello conlleva la exigencia de una cooperación al desarrollo duradera en el tiempo, coherente con las demandas de las Naciones Unidas y, más participativa y directa con la sociedad civil, la cual debe considerar la reformulación de la cooperación al desarrollo descentralizada valenciana, a fin de orientarla hacia un desarrollo humano, económico y social duradero en los países en vías de desarrollo.

Por último, es necesario tener en cuenta que los Objetivos de Desarrollo del Milenio se culminarán en 2015, durante la vigencia de este Plan Director. Las Naciones Unidas han lanzado un proceso para la elaboración del marco de desarrollo que, a partir de 2015, lo sustituirá para un nuevo horizonte temporal. Este nuevo marco posterior a 2015 debe abordar las cuestiones del acceso al agua y al saneamiento, la desigualdad de ingresos y la brecha rural-urbana, el desempleo y el trabajo decente, la protección social, la salud materno-infantil, el SIDA y otras enfermedades transmisibles, la igualdad de género y el empoderamiento de la mujer, la infancia, la nutrición y la seguridad alimentaria, así como la sostenibilidad del medioambiente.

2. Evaluación del Plan Director de la Cooperación Valenciana 2008-2011

El artículo 10 de la Ley 6/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat, de la Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana, establece en su inciso primero que la Generalitat “promoverá la realización de evaluaciones de todas las acciones en que directamente o indirectamente participe, contribuyendo a una mayor orientación de los procesos evaluativos hacia el aprendizaje institucional y la mejora continua de sus políticas e intervenciones”.

En este sentido, y conforme a lo dispuesto en el artículo 11.2.a de la antecitada norma, a propuesta del Conseller de Inmigración y Ciudadanía, el Consell acordó aprovar el Pla Director de la Cooperació Valenciana 2008-2011 el 28 de diciembre de 2007 (DOCV de 4 de enero de 2008) en cuyo punto 5.3 se establece la obligación de, una vez finalizado el período de vigencia del Plan, realizar una evaluación del mismo.

El informe de evaluación del Plan Director de la Cooperación Valenciana 2008-2011 recoge diversas recomendaciones, en general dirigidas a mejorar la transparencia y rendición de cuentas de la cooperación, que se presentan en dos líneas:

A. Recomendaciones generales sobre el sistema de cooperación valenciano:

■ El plan debe explicitar que los criterios de cómputo de la Ayuda Oficial al Desarrollo (AOD) son los que se establecen por la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económicos (OCDE) a través del Comité de Ayuda al Desarrollo.

■ La Generalitat debe plantearse el establecimiento de una estrategia de relación con los actores no gubernamentales valencianos y sus plataformas de representación en su calidad de entidades estructuradoras del sistema de cooperación de la Generalitat. Por ello, debería continuar colaborando en el mantenimiento de sus plataformas de representación con el objetivo de prevenir el colapso de uno de los pilares del sistema de la cooperación valenciana.

■ Resulta necesario dotar al Programa de Cooperación de la Generalitat de las capacidades técnicas para hacer frente a las demandas del mismo, así como plantearse la posibilidad de constituir líneas de apoyo destinadas a la mejora de la calidad y de la gestión en las Organizaciones No Gubernamentales para el Desarrollo (ONGD).

B. Recomendaciones sobre la elaboración, seguimiento y evaluación del Plan Director 2014-2017:

■ La Generalitat debe promover la participación de todos los actores del sistema en el diagnóstico y proceso de elaboración del Plan Director. Asimismo debe haber un proceso de socialización de los resultados y una estrategia de comunicación.

■ La Generalitat procurarà definir un horizonte presupuestario lo más concreto posible, siguiendo así las recomendaciones de instituciones como el Síndic de Greuges.

■ La Generalitat ha d'establir un marc complet de resultats consensuat amb el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament que incloga indicadors de qualitat. Així mateix, ha de promoure un sistema de monitoratge liderat pel Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament i considerar la necessitat d'una avaluació intermèdia del Pla.

■ La Generalitat ha d'establir una major concentració geogràfica i sectorial i establir uns compromisos d'assignació tendents a executar intervencions relatives a servicis socials bàsics.

■ Seria desitjable incrementar els recursos destinats a l'Àrea de Sensibilització i Educació per al Desenvolupament, no sols a través de l'assignació d'una major quantitat de recursos econòmics, sinó també a través de l'elaboració d'un Pla que definisca l'estratègia que s'ha de seguir, impulsant accions innovadores que arriben a tots els segments de població que componen la ciutadania a la Comunitat Valenciana.

■ La Generalitat ha de precisar amb major exactitud les prioritats en l'estratègia de la sensibilització i educació per al desenvolupament i de l'acció humanitària, així com mantindre la transparència i la coordinació en la concessió i execució dels fons.

■ El nou pla director ha de realitzar un diagnòstic previ de les necessitats i capacitats existents i ha de ser realista en relació amb els objectius marcats per a portar-los a terme en el temps establert.

La conclusió global que aporta l'avaluació del Pla Director 2008-2011 és que la cooperació valenciana, tradicionalment situada en l'avantguarda de la cooperació descentralitzada espanyola, ha aconseguit, durant el seu període de vigència, èxits rellevants; no obstant això, és necessari continuar treballant en el període 2014-2017 per a consolidar, en l'excel·lència, el model de cooperació descentralitzada, per mitjà de la incorporació de les anteriors propostes de caràcter estratègic i operatiu, amb característiques pròpies i orientat a la millora de la qualitat.

3. El Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017

Este pla director partix de la concepció que la cooperació descentralitzada és un procés que es du a terme a través del conjunt dels agents de la cooperació valenciana, en especial, per les organitzacions no governamentals per al desenvolupament, i les organitzacions socials i institucions democràtiques contraparts en els països socis. També concep la cooperació al desenvolupament com un procés bidireccional que ha de tindre en compte els aprenentatges i les iniciatives d'estos països en el desenvolupament de la seua política de cooperació internacional.

3.1. Marc normatiu del Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017

El referent normatiu bàsic per a la cooperació valenciana és la Llei 23/1998, de 7 de juliol, de Cooperació Internacional per al Desenvolupament, la qual ordena el règim jurídic de la política espanyola de cooperació internacional per al desenvolupament, entesa esta com «el conjunt de recursos i capacitats que l'Estat espanyol posa a disposició dels països en via de desenvolupament, a fi de facilitar i impulsar el seu progrés econòmic i social, per a contribuir a l'eradicació de la pobresa en el món en totes les seues manifestacions».

A la Comunitat Valenciana és la Llei 6/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de la Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, anteriorment esmentada, la norma que estableix els principals eixos d'actuació en matèria de cooperació al desenvolupament, solidaritat internacional i defensa i promoció dels drets humans.

Esta llei estableix que correspon al Consell, per iniciativa de la conselleria competent en matèria de cooperació al desenvolupament i amb l'informe previ del Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, aprovar el pla director de la cooperació valenciana, que serà remès posteriorment a les Corts per al seu coneixement.

3.2. Marc de referència del Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017

El Pla Director 2014-2017 es fonamenta en la Declaració Universal dels Drets Humans aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides en 1948, així com altres convencions i tractats de les Nacions Unides i els huit convenis fonamentals de l'Organització Internacional del Treball (OIT), que formen part dels objectius de l'Agenda del Treball Decent.

■ La Generalitat debe establecer un marco completo de resultados consensuado con el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo que incluya indicadores de calidad. Asimismo debe promover un sistema de monitoreo liderado por el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo y considerar la necesidad de una evaluación intermedia del Plan.

■ La Generalitat debe establecer una mayor concentración geográfica y sectorial estableciendo unos compromisos de asignación tendentes a ejecutar intervenciones relativas a servicios sociales básicos.

■ Sería deseable incrementar los recursos destinados al área de Sensibilización y Educación para el Desarrollo, no solo a través de la asignación de una mayor cantidad de recursos económicos al mismo, sino también a través de la elaboración de un Plan que defina la estrategia a seguir, impulsando acciones innovadoras que lleguen a todos los segmentos de población que componen la ciudadanía en la Comunitat Valenciana.

■ La Generalitat debe precisar con mayor exactitud las prioridades en la estrategia de la Sensibilización y Educación para el Desarrollo y de la acción humanitaria, así como mantener la transparencia y coordinación en la concesión y ejecución de los fondos.

■ El nuevo plan director debe realizar un diagnóstico previo de las necesidades y capacidades existentes y debe ser realista en relación con los objetivos marcados para llevarlos a cabo en los tiempos establecidos.

La conclusión global que aporta la Evaluación del Plan Director 2008-2011 es que la Cooperación Valenciana, tradicionalmente situada en la vanguardia de la cooperación descentralizada española, ha conseguido, durante su periodo de vigencia, logros relevantes; sin embargo, es necesario seguir trabajando en el período 2014-2017 para consolidar, en la excelencia, el modelo de cooperación descentralizada, mediante la incorporación de las anteriores propuestas de carácter estratégico y operativo, con características propias y orientado a la mejora de la calidad.

3. El Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017

Este Plan Director, parte de la concepción de que la cooperación descentralizada es un proceso que se lleva a cabo a través del conjunto de los agentes de la cooperació valenciana, en especial, por las Organizaciones No Gubernamentales para el Desarrollo, y las organizaciones sociales e instituciones democráticas contrapartes en los países socios. También concibe la cooperación al desarrollo como un proceso bidireccional que debe tomar en cuenta los aprendizajes e iniciativas de dichos países en el desarrollo de su política de cooperación internacional.

3.1. Marco normativo del Plan Director de la Cooperación Valenciana, 2014-2017

El referent normatiu bàsic para la cooperació valenciana es la Ley 23/1998, de 7 de julio, de Cooperación Internacional para el Desarrollo, la cual ordena el régimen jurídico de la política española de cooperación internacional para el desarrollo, entendida esta como “el conjunto de recursos y capacidades que el estado español pone a disposición de los países en vías de desarrollo, con el fin de facilitar e impulsar su progreso económico y social, para contribuir a la erradicación de la pobreza en el mundo en todas sus manifestaciones”.

En la Comunitat Valenciana, es la anteriormente citada Ley 6/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat, de la Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana, la norma que establece los principales ejes de actuación en la materia de cooperación al desarrollo, solidaridad internacional y defensa y promoción de los derechos humanos.

La referida ley establece que corresponde al Consell, por iniciativa de la Conselleria competente en materia de cooperación al desarrollo y con el informe previo del Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, aprobar el Plan Director de la Cooperación Valenciana, que será remitido posteriormente a Les Corts para su conocimiento.

3.2. Marco de referencia del Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017

El Plan Director 2014-2017 tiene su base en la Declaración Universal de los Derechos Humanos aprobada por la Asamblea General de las Naciones Unidas en 1948, así como, otras convenciones y tratados de las Naciones Unidas y los ocho convenios fundamentales de la OIT, que forman parte de los Objetivos de la Agenda del Trabajo Decente.

Com a eix vertebrador d'este Pla Director 2014-2017, es troben els huit objectius de la Declaració del Mil·lenni de Nacions Unides que, a pesar de la complexitat per a la seua consecució i avanços, constitueixen per a la Generalitat un marc de referència per a l'eradicació de la pobresa en l'àmbit mundial.

En este sentit, este pla director assumix els principis que formen part del concepte de desenvolupament humà sostenible, plasmat de forma concreta en la Declaració del Mil·lenni i els seus objectius de desenvolupament, i que centra l'objectiu de les polítiques de desenvolupament en la lluita per a eradicar la pobresa. Així mateix, i en virtut del principi constitucional d'unitat d'acció exterior, assumix els principis derivats de la Llei 23/1998, de 7 de juliol, de Cooperació Internacional per al Desenvolupament.

Igualment, assumix els objectius europeus de desenvolupament establits en el Consens Europeu sobre el Desenvolupament, adoptat per la Comissió Europea, el Parlament Europeu i els Estats membres en 2006, i que es basa en una visió integral del desenvolupament que inclou els drets humans, el bon govern i els aspectes econòmics, socials, polítics i mediambientals del desenvolupament.

D'altra banda, el Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017 manté el reconeixement que la pluralitat d'actors en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament existents a la Comunitat Valenciana contribueixen a una major riquesa de les intervencions, sent les persones el centre de les accions de desenvolupament.

Finalment, la política de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament, a través d'este pla director, fa seus els principis de la Declaració de París (2005), i l'Agenda per a l'Acció d'Accra (2008), els compromisos assumits en el Consens de Monterrey de 2002 i en la Declaració de Doha (2008) i amb els objectius i els principis del Consens Europeu sobre Desenvolupament (2006), els huit convenis fonamentals de l'OIT, que formen part dels Objectius de l'Ajuda del Treball Decent, a més del Pacte Valencià contra la Pobresa, firmat en 2009 per tots els partits amb representació en les Corts Valencianes.

4. Principis rectors de la cooperació valenciana

El Pla Director 2004-2007 va ser el primer document de planificació estratègica de la cooperació valenciana i la constatació del compromís del Consell de la Generalitat d'incrementar notablement els fons destinats a la cooperació internacional i incorporar els criteris de qualitat que demanava la societat valenciana, el qual anticipava un model propi de cooperació descentralitzada.

La Llei 6/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de la Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, constitueix el marc de referència per a establir les accions del Consell en l'àmbit de la cooperació internacional al desenvolupament en els pròxims anys, com a política social pública, a fi de contribuir al compromís d'assolir els objectius de desenvolupament del mil·lenni establits en la Declaració de la Cimera del Mil·lenni, aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides l'any 2000.

El Pla Director 2008-2011 va desplegar el que disposa l'article 7 de la Llei 6/2007, i establí, per a este període, les previsions normatives, el marc estratègic de la cooperació valenciana (objectius i prioritats), les seues modalitats i instruments, la presència i la col·laboració de tots els agents socials implicats i el marc general pressupostari, dirigit a promoure el desenvolupament dels pobles empobrits i especialment en el compliment dels objectius de desenvolupament del mil·lenni, considerant la igualtat de la dona com a eix transversal de tot projecte de cooperació al desenvolupament.

Este Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017 desplega igualment el que disposa l'article 7 de la Llei 6/2007, i establí, així mateix, que les actuacions de la cooperació valenciana es desenvolupen en el marc d'un ampli consens i col·laboració de tots els agents socials implicats a la Comunitat Valenciana, en particular, i amb el coneixement i suport de la ciutadania valenciana, en general.

5. Objectius generals i específics

5.1. Determinació d'objectius

Tenint en compte els objectius de referència establits en l'article 4 de la vigent Llei de Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, i després de l'experiència del cicle programàtic anterior, este pla director per al període 2014-2017 establí els objectius següents:

Como eje vertebrador del presente Plan Director 2014-2017 se encuentran los ocho objetivos de la Declaración del Milenio de Naciones Unidas que, a pesar de la complejidad para su consecución y avances, constituyen para la Generalitat un marco de referencia para la erradicación de la pobreza a nivel mundial.

En este sentido, este Plan Director asume los principios que forman parte del concepto de desarrollo humano sostenible, plasmado de forma concreta en la Declaración del Milenio y sus Objetivos de Desarrollo del Milenio, y que centra el objetivo de las políticas de desarrollo en la lucha para erradicar la pobreza. Asimismo, y en virtud del principio constitucional de unidad de acción exterior, asume los principios derivados de la Ley 23/1998, de 7 de julio, de Cooperación Internacional para el Desarrollo.

Igualmente, asume los objetivos europeos de desarrollo, establecidos en el Consenso Europeo sobre el Desarrollo, adoptado por la Comisión Europea, el Parlamento Europeo y los Estados miembros en 2006, y que se basa en una visión integral del desarrollo que incluye los derechos humanos, el buen gobierno, y los aspectos económicos, sociales, políticos y medioambientales del desarrollo.

Por su parte, el Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017, mantiene el reconocimiento de que la pluralidad de actores en el ámbito de la cooperación al desarrollo existentes en la Comunitat Valenciana contribuyen a una mayor riqueza de las intervenciones, siendo las personas el centro de las acciones de desarrollo.

Finalmente, la política de la Generalitat en materia de cooperación al desarrollo, a través de este Plan Director, hace suyos los principios de la Declaración de París (2005), y la Agenda para la Acción de Accra (2008), los compromisos asumidos en el Consenso de Monterrey de 2002 y en la Declaración de Doha (2008) y con los objetivos y principios del Consenso Europeo sobre Desarrollo (2006), los ocho Convenios fundamentales de la OIT, que forman parte de los Objetivos de la Ayuda del Trabajo Decente, además del Pacto Valenciano contra la Pobreza, firmado en 2009 por todos los partidos con representación en Les Corts Valencianes.

4. Principios rectores de la cooperación valenciana

El Plan Director 2004-2007 fue el primer documento de planificación estratégica de la cooperación valenciana y la constatación del compromiso del Consell de la Generalitat, de incrementar notablemente los fondos destinados a la cooperación internacional e incorporar los criterios de calidad que demandaba la sociedad valenciana, anticipando un modelo propio de cooperación descentralizada.

La Ley 6/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat, de la Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana, constituye el marco de referencia para establecer las acciones del Consell en el ámbito de la cooperación internacional al desarrollo en los próximos años, como política social pública, con el fin de contribuir al compromiso de alcanzar los Objetivos de Desarrollo del Milenio establecidos en la Declaración de la Cumbre del Milenio, aprobada por la Asamblea General de Naciones Unidas en el año 2000.

El Plan Director 2008-2011 desarrolló lo dispuesto en el artículo 7 de la Ley 6/2007, estableciendo, para dicho período, las previsions normativas, el marco estratégico de la cooperación valenciana (objetivos y prioridades), sus modalidades e instrumentos, la presencia y colaboración de todos los agentes sociales implicados y el marco general presupuestario, dirigido a promover el desarrollo de los pueblos empobrecidos y especialmente en el cumplimiento de los Objetivos de Desarrollo del Milenio, considerando la igualdad de la mujer como eje transversal de todo proyecto de cooperación al desarrollo.

El presente Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017 desarrolla igualmente lo dispuesto en el artículo 7 de la Ley 6/2007, estableciendo, así mismo, que las actuaciones de la cooperación valenciana se desarrollen en el marco de un amplio consenso y colaboración de todos los agentes sociales implicados en la Comunitat, en particular, con el conocimiento y apoyo de la ciudadanía valenciana en general.

5. Objetivos generales y específicos

5.1. Determinación de objetivos

Dados los objetivos de referencia establecidos en el artículo 4 de la vigente Ley de Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana y, tras la experiencia del anterior ciclo programático, este Plan Director, para el período 2014-2017, establece los siguientes objetivos:

A. Objectiu general

La cooperació per al desenvolupament que durà a terme la Generalitat s'orientarà a propiciar l'eradicació de la pobresa, i contribuirà tant al desenvolupament integral de les persones, pobles i països empobrits, com a la conscienciació i al compromís responsable de la societat valenciana en esta urgent tasca. Tot això a través d'una política de cooperació transformadora, coordinada i coherent, adoptada des d'un enfocament de promoció dels drets que tendisca a l'apoderament dels sectors exclosos.

B. Objectius específics

Per a avançar cap a eixe objectiu general, este pla director estableix els objectius específics següents:

1. Contribuir al desenvolupament humà i sostenible de les comunitats que viuen en condicions de pobresa, exclusió social o són víctimes de violacions dels drets humans a través de programes i projectes orientats a la millora de les seues oportunitats i condicions de vida.

2. Promoció d'una societat valenciana sensible i compromesa amb la cooperació per al desenvolupament, fomentant comportaments, en la ciutadania, responsables en consum ètic i ecològic, comerç just, finances ètiques i una cultura general de respecte i tolerància a les persones, l'equitat de gènere i el respecte pel medi ambient.

3. Foment de la implicació de les organitzacions i institucions valencianes en les tasques de la cooperació al desenvolupament i sensibilització i educació.

4. Consolidació i millora d'un model de cooperació basat en instruments eficaços, que faciliten la intervenció en diferents modalitats (desenvolupament, acció humanitària, educació i sensibilització social), delimitant prioritats des del punt de vista geogràfic, sectorial i transversal, i amb una gestió orientada cap a resultats (GpRD), amb un enfocament de qualitat.

5. Enfortir institucionalment els agents de la cooperació valenciana, afavorint la formació de recursos humans especialitzats i incentivant de forma creixent el treball en xarxa.

6. Potenciar l'avaluació com a instrument de transparència que, així mateix, contribueix a l'aprenentatge per part de tots els actors de la cooperació. Tot això amb un compromís constant de millorar la qualitat de les intervencions i la promoció de bones pràctiques en matèria de col·laboració.

La consecució d'estos objectius es materialitzaran a través de les distintes prioritats (horitzontals, sectorials, geogràfiques, etc.).

5.2. Prioritats horitzontals

S'entenen per prioritats horitzontals aquelles perspectives que han d'estar presents en totes i cada una de les intervencions de la Generalitat i que denominarem enfocaments transversals.

Serán prioritats horitzontals d'este pla director les següents:

1. Enfocament de desenvolupament humà en la lluita contra la pobresa extrema per a millorar les oportunitats, prioritàriament, del segment més pobre de la població

D'acord amb les definicions elaborades en els diferents informes dels programes de Nacions Unides per al desenvolupament, s'entén el desenvolupament humà com un procés d'ampliació de les opcions i oportunitats de tots els éssers humans, tant de les generacions actuals com de les futures.

El desenvolupament humà se centra a ampliar les capacitats humanes perquè totes les persones puguem triar lliurement el que desitgem ser i fer. Perquè això siga realitat les persones han de disposar de recursos i d'un accés real als servicis socials prioritaris. En definitiva, han d'arribar a tindre el control sobre les seues vides.

Este pla director manté l'aposta, ja plantejada en l'anterior pla director, pel desenvolupament humà i així estableix com el seu objectiu central la lluita contra la pobresa humana, entesa com la falta d'oportunitats o opcions per a triar motivada per causes polítiques, culturals, econòmiques, de salut, d'educació, etc. En este sentit les estratègies contra la pobresa extrema han d'abordar la garantia de drets per mitjà d'intervencions que milloren la qualitat de vida de les persones en situació de vulnerabilitat.

A. Objetivo general

La cooperación para el desarrollo que llevará a cabo la Generalitat se orientará a propiciar la erradicación de la pobreza, contribuyendo tanto al desarrollo integral de las personas, pueblos y países empobrecidos, como a la concienciación y al compromiso responsable de la sociedad valenciana en esta urgente tarea. Todo ello a través de una política de cooperación transformadora, coordinada y coherente, adoptada desde un enfoque de promoción de los derechos que tienda al empoderamiento de los sectores excluidos.

B. Objetivos específicos

Para avanzar hacia ese objetivo general, este Plan Director establece los siguientes objetivos específicos:

Contribuir al desarrollo humano y sostenible de las comunidades que viven en condiciones de pobreza, exclusión social o son víctimas de violaciones de los derechos humanos, a través de programas y proyectos orientados a la mejora de sus oportunidades y condiciones de vida.

Promoción de una sociedad valenciana sensible y comprometida con la cooperación para el desarrollo, fomentando comportamientos, en la ciudadanía, responsables en consumo ético y ecológico, comercio justo, finanzas éticas y una cultura general de respeto y tolerancia a las personas, la equidad de género y el respeto por el medioambiente.

Fomento de la implicación de las organizaciones e instituciones valencianas en las tareas de la cooperación al desarrollo y sensibilización y educación.

Consolidación y mejora de un modelo de cooperación basado en instrumentos eficaces, que faciliten la intervención en diferentes modalidades (desarrollo, acción humanitaria, educación y sensibilización social), y delimitando prioridades desde el punto de vista geográfico, sectorial y transversal, y con una gestión orientada hacia resultados (GpRD), con un enfoque de calidad.

Fortalecer institucionalmente a los agentes de la cooperación valenciana, favoreciendo la formación de recursos humanos especializados e incentivando de forma creciente el trabajo en red.

Potenciar la evaluación como instrumento de transparencia que, asimismo, contribuye al aprendizaje por parte de todos los actores de la cooperación. Todo ello con un compromiso constante de mejorar la calidad de las intervenciones y la promoción de buenas prácticas en materia de colaboración.

La consecució de estos objetivos se materializarán a través de las distintas prioridades (horizontales, sectoriales, geográficas, etc.).

5.2. Prioridades horizontales

Se entienden por prioridades horizontales aquellas perspectivas que deben estar presentes en todas y cada una de las intervenciones de la Generalitat i que denominaremos enfoques transversales.

Serán prioridades horizontales de este Plan Director las siguientes:

1. Enfoque de desarrollo humano en la lucha contra la pobreza extrema para mejorar las oportunidades, prioritariamente, del segmento más pobre de la población

De acuerdo, con las definiciones elaboradas en los diferentes informes de los Programas de Naciones Unidas para el Desarrollo, se entiende el desarrollo humano como un proceso de ampliación de las opciones y oportunidades de todos los seres humanos, tanto de las generaciones actuales como de las futuras.

El desarrollo humano se centra en ampliar las capacidades humanas para que todas las personas puedan elegir libremente lo que desean ser y hacer. Para que esto sea realidad las personas deben disponer de recursos y de un acceso real a los servicios sociales prioritarios. En definitiva, deben llegar a tener el control sobre sus propias vidas.

Este Plan Director mantiene la apuesta, ya planteada en el anterior Plan Director, por el desarrollo humano y así establece como su objetivo central la lucha contra la pobreza humana, entendida como la falta de oportunidades u opciones para elegir motivada por causas políticas, culturales, económicas, de salud, de educación, etc. En este sentido las estrategias contra la pobreza extrema deben abordar la garantía de derechos mediante intervenciones que mejoren la calidad de vida de las personas en situación de vulnerabilidad.

2. Enfocament dels drets humans, especialment en l'àmbit de la infància

L'enfocament basat en drets és complementari i reforça l'enfocament del desenvolupament humà, tal com l'Informe de Desenvolupament Humà de Nacions Unides ja assenyalava l'any 2000. L'enfocament basat en drets, seguint la definició de l'Alt Comissionat de Nacions Unides per als Drets Humans (OCHCR, 2006), implica que els objectius de desenvolupament són consubstancials amb la plena realització dels drets humans de totes les persones. Este enfocament partix de la universalitat dels drets humans -comprén els drets civils, polítics, econòmics, socials, i culturals- la seua indivisibilitat i interdependència i està dirigit a promoure la defensa dels drets humans per a totes les persones, amb especial incidència en els col·lectius més vulnerables.

El Pla Director 2008-2011 ja reconeixia la defensa de la diversitat cultural com un imperatiu ètic i un dret humà que ha de ser la base irremplaçable per a una convivència pacífica, per la qual cosa les actuacions de la cooperació valenciana continuaran promovent el multiculturalisme i el respecte a la identitat, amb especial èmfasi en el reconeixement dels valors i la cultura indígena.

En este context, cal continuar incidint en el fet que les intervencions adopten un enfocament de promoció de la diversitat cultural, i fomentar les oportunitats i capacitats culturals materials i immaterials de persones i comunitats.

3. Enfocament de gènere en desenvolupament

La idea d'integrar l'enfocament de gènere com a element transversal de les intervencions de cooperació al desenvolupament és un compromís internacional adquirit en la Declaració i Plataforma d'Acció de Beijing (1995), referent ineludible, quant a gènere, en la cooperació al desenvolupament.

La cooperació valenciana treballarà des de la transversalitat i des d'iniciatives en matèria de gènere, articulant de manera estratègica les accions que s'impulsen des d'altres sectors i que contribuïsqen al fet que les dones aconseguisquen de manera efectiva el ple exercici dels seus drets, assumint l'enfocament gènere en desenvolupament (GED), com també el consens internacionalment per a aconseguir la igualtat efectiva entre dones i hòmens.

4. Enfocament de sostenibilitat ambiental

La Declaració de Río (1992) comporta una nova manera de concebre el desenvolupament, manera que no pot obviar l'interès pel medi ambient. Expressa amb claredat que els éssers humans tenen dret a viure en un entorn saludable i les generacions futures també tenen dret a heretar-ho. Les successives «cimeres» que s'han realitzat incidixen en la necessitat d'un esforç per part dels governs i de la societat a preservar el medi ambient i modificar els patrons de consum i producció que resulten ambientalment insostenibles.

L'eix d'este enfocament és millorar la qualitat de vida de l'ésser humà i contribuir a la protecció i conservació del medi ambient com a factor indispensable de sostenibilitat en qualsevol procés de desenvolupament i satisfer les necessitats actuals sense comprometre les de les generacions futures.

5.3. Prioritats sectorials

S'entenen per prioritats sectorials el conjunt d'accions amb característiques comunes que determinen un àmbit específic d'intervenció.

Serán prioritats sectorials en este pla director les següents:

1. Estratègia sectorial u: promoure i enfortir la governabilitat democràtica

L'any 2003, la Comissió Europea va elaborar una comunicació sobre governabilitat democràtica que va ser adoptada pel Consell i en la qual definix la governabilitat com «l'habilitat de l'Estat per a servir els seus ciutadans. Fa referència a les regles, processos i comportaments a través dels quals s'articulen els interessos, es gestionen els recursos i s'exercix el poder en la societat. A pesar de ser un concepte obert i ampli, la governabilitat és un aspecte rellevant en relació amb el gran nombre d'aspectes que atén sobre el funcionament de qualsevol societat i sistemes polítics i socials. Es pot descriure com una mesura bàsica d'estabilitat i d'exercici d'una societat».

2. Enfoque de los derechos humanos, especialmente en el ámbito de la infancia

El Enfoque Basado en Derechos es complementario y refuerza el enfoque del Desarrollo Humano, tal y como el propio Informe de Desarrollo Humano de Naciones Unidas ya señalaba en el año 2000. El Enfoque Basado en Derechos, siguiendo la definición del Alto Comisionado de Naciones Unidas para los Derechos Humanos (OCHCR, 2006), implica que los objetivos de desarrollo son consustanciales con la plena realización de los derechos humanos de todas las personas. Este enfoque parte de la universalidad de los derechos humanos - abarcando los derechos civiles, políticos, económicos, sociales, y culturales - su indivisibilidad e interdependencia y está dirigido a promover la defensa de los Derechos Humanos para todas las personas, con especial incidencia en los colectivos más vulnerables.

El Plan Director 2008-2011 ya reconocía la defensa de la diversidad cultural como un imperativo ético y un derecho humano que ha de ser la base irremplazable para una convivencia pacífica, por lo que las actuaciones de la cooperación valenciana van a seguir promoviendo el multiculturalismo y el respeto a la identidad, con especial énfasis en el reconocimiento de los valores y cultura indígena.

En este contexto, es necesario seguir incidiendo en que las intervenciones adopten un enfoque de promoción de la diversidad cultural, fomentando las oportunidades y capacidades culturales materiales e inmateriales de personas y comunidades.

3. Enfoque de género en desarrollo

La idea de integrar el enfoque de género como elemento transversal de las intervenciones de cooperación al desarrollo es un compromiso internacional adquirido en la Declaración y Plataforma de Acción de Beijing (1995), referente ineludible, en cuanto a género, en la cooperación al desarrollo.

La cooperación valenciana trabajará desde la transversalidad y desde iniciativas en materia de género, articulando de forma estratégica las acciones que se impulsen desde otros sectores y que contribuyan a que las mujeres alcancen de manera efectiva el pleno ejercicio de sus derechos, asumiendo el enfoque Género en Desarrollo (GED), como el consensuado internacionalmente para lograr la igualdad efectiva entre mujeres y hombres.

4. Enfoque de sostenibilidad ambiental

La Declaración de Río (1992) supone una nueva forma de concebir el desarrollo, que no puede obviar el interés por el medio ambiente. Expresa con claridad que los seres humanos tienen derecho a vivir en un entorno saludable y las generaciones futuras también tienen derecho a heredarlo. Las sucesivas «cumbres» que se han celebrado inciden en la necesidad de un esfuerzo por parte de los gobiernos y de la sociedad en preservar el medio ambiente y modificar los patrones de consumo y producción que resultan ambientalmente insostenibles.

El eje de este enfoque es mejorar la calidad de vida del ser humano y contribuir a la protección y conservación del medio ambiente como factor indispensable de sostenibilidad en cualquier proceso de desarrollo satisfaciendo las necesidades actuales sin comprometer las de las futuras generaciones.

5.3. Prioridades sectoriales

Se entienden por prioridades sectoriales al conjunto de acciones con características comunes que determinan un ámbito específico de intervención.

Serán prioridades sectoriales en este Plan Director las siguientes:

1. Estrategia sectorial uno: Promover y fortalecer la gobernabilidad democrática

En el año 2003 la Comisión Europea elaboró una Comunicación sobre Gobernabilidad Democrática que fue adoptada por el Consejo y en la que define la gobernabilidad como «la habilidad del Estado para servir a sus ciudadanos. Se refiere a las reglas, procesos y comportamientos a través de los cuales se articulan los intereses, se gestionan los recursos y se ejerce el poder en la sociedad. A pesar de ser un concepto abierto y amplio, la gobernabilidad es un relevante en relación al gran número de aspectos que atiende sobre el funcionamiento de cualquier sociedad y sistemas políticos y sociales. Puede describirse como una medida básica de estabilidad y desempeño de una sociedad».

Este concepte va ser ampliat en la Comunicació sobre Governabilitat en el Consens Europeu de Desenvolupament (COM 2006) 421 que reconeix expressament el dret dels ciutadans a tindre un camí que conduïssa cap al desenvolupament sostenible, i centra l'atenció no sols sobre el rendiment de les institucions sinó també sobre la dèbil legitimitat que tenen estes si no garantixen l'accés a determinats servicis bàsics, el reconeixement dels drets polítics, el reconeixement exprés de la igualtat de gènere com un element troncal de la governabilitat democràtica, o la seguretat que prové del respecte i la garantia universal dels drets humans.

En este sentit, en el Pla Director de Cooperació Valenciana 2014-2017 adquirix més importància l'enfortiment de la legitimitat democràtica a través de la participació ciutadana, l'impuls dels drets socials i les garanties de seguretat per a l'exercici de les llibertats. Tot això a partir d'un model de governabilitat democràtica que responga a les necessitats reals dels ciutadans més que a l'evolució formal de les institucions, ja que la bona governança en l'àmbit local és necessària per a aconseguir un desenvolupament sostenible i equitatiu, atés que crea les condicions perquè els processos de desenvolupament siguen inclusius, flexibles i eficaços.

Objectiu general: promoure l'establiment, consolidació o extensió de democràcies reals que servisquen a la ciutadania i que promoguen la participació d'esta sense cap tipus de discriminació, augmentant els nivells de qualitat de la gestió local i del desenvolupament ciutadans.

Objectius específics:

OE 1. Donar suport i enfortir la participació democràtica, la concertació i el diàleg amb un enfocament de gènere, especialment en l'àmbit local.

OE 2. Apoderar les comunitats perquè, de forma creixent, es convertsquen en protagonistes del seu desenvolupament.

OE 3. Donar suport a la generació de capacitats institucionals de les organitzacions de la societat civil.

OE 4. Donar suport a la generació de capacitats del personal tècnic i polític de les institucions descentralitzades.

OE 5. Difondre els valors democràtics entre les societats dels països amb què es coopera.

OE 6. Fomentar la sensibilització i el respecte sobre els drets humans.

2. Estratègia sectorial dos: garantir la cobertura de drets econòmics i socials: educació, salut maternofamiliar i salut comunitària, accés a l'aigua potable i sanejament bàsic, seguretat i sobirania alimentària, vivenda i infraestructures socials i energia sostenible

La primera estratègia sectorial que desenvolupa este pla director contribueix a garantir la cobertura dels drets econòmics, socials i culturals en els àmbits dels servicis socials bàsics, l'educació, la salut, accés a aigua potable, vivenda i seguretat alimentària, des d'un enfocament basat en drets i en línia amb el que estableix la Declaració del Mil·lenni.

La cobertura de servicis socials bàsics, en especial en els països menys avançats i amb índexs de desenvolupament humà baixos, com són l'educació, la salut, l'accés a l'aigua potable i el sanejament, són drets consagrats en la Declaració Universal dels Drets Humans. La Cimera de Copenhaguen de 1995 va incidir en la importància que tenen els servicis socials bàsics, i va adquirir el compromís, tant per part dels donants com dels receptors de l'ajuda, de destinar el 20 % del total de l'Ajuda Oficial al Desenvolupament i el 20 % del pressupost nacional, respectivament, al finançament d'estos servicis.

Este pla director assumeix com a objectiu que, al final del seu període de vigència, el 20 % de la cooperació valenciana al desenvolupament es destine als països menys avançats (PMA).

D'altra banda, els objectius de desenvolupament del mil·lenni dediquen una bona part del seu contingut a establir propòsits de compliment concrets en matèria de servicis socials bàsics. La Comunitat Valenciana compta amb experiència en matèria de cooperació al desenvolupament internacional per a la prestació de servicis socials bàsics, atés que ha posat en marxa experiències d'èxit.

Este concepto fue ampliado en la Comunicación sobre Gobernabilidad en el Consenso Europeo de Desarrollo (COM 2006) 421 que reconoce expresamente el derecho de los ciudadanos a tener un camino que conduzca hacia el desarrollo sostenible, y centra la atención no sólo sobre el rendimiento de las instituciones sino también sobre la débil legitimidad que tienen las mismas si no garantizan el acceso a determinados servicios básicos, el reconocimiento de los derechos políticos, el reconocimiento expreso de la igualdad de género como un elemento troncal de la gobernabilidad democrática, o la seguridad que proviene del respeto y garantía universal de los derechos humanos.

En este sentido en el Plan Director de Cooperación Valenciana 2014-2017 adquiere más importancia el fortalecimiento de la legitimidad democrática a través de la participación ciudadana, el impulso de los derechos sociales y las garantías de seguridad para el ejercicio de las libertades. Todo ello a partir de un modelo de gobernabilidad democrática que responda a las necesidades reales de los ciudadanos más que a la evolución formal de las instituciones, ya que la buena gobernanza a nivel local es necesaria para lograr un desarrollo sostenible y equitativo dado que crea las condiciones para que los procesos de desarrollo sean inclusivos, flexibles y eficaces.

Objetivo general: Promover el establecimiento, consolidación o extensión de democracias reales que sirvan a la ciudadanía y que promuevan la participación de la misma sin ningún tipo de discriminación, aumentando los niveles de calidad de la gestión local y del desarrollo ciudadanos.

Objetivos específicos:

O.E.1. Apoyar y fortalecer la participación democrática, la concertación y el diálogo con un enfoque de género, especialmente a nivel local.

O.E.2. Empoderar a las comunidades para que, de forma creciente, se conviertan en protagonistas de su propio desarrollo.

O.E.3. Apoyar la generación de capacidades institucionales de las organizaciones de la sociedad civil.

O.E.4. Apoyar la generación de capacidades del personal técnico y político de las instituciones descentralizadas.

O.E.5. Difundir los valores democráticos entre las sociedades de los países con los que se coopera.

O.E.6. Fomentar la sensibilización y el respeto sobre los derechos humanos

2. Estrategia sectorial dos: Garantizar la cobertura de derechos económicos y sociales: educación, salud materno-familiar y salud comunitaria, acceso al agua potable y saneamiento básico, seguridad y soberanía alimentaria, vivienda e infraestructuras sociales y energía sostenible.

La primera estrategia sectorial que desarrolla este Plan Director contribuye a garantizar la cobertura de los derechos económicos, sociales y culturales en los ámbitos de los servicios sociales básicos, la educación, la salud, acceso a agua potable, vivienda y seguridad alimentaria, desde un enfoque basado en derechos y en línea con lo establecido en la Declaración del Milenio.

La cobertura de servicios sociales básicos, en especial en los países menos adelantados y con bajos Índices de Desarrollo Humano, como son la educación, la salud, el acceso al agua potable y el saneamiento, son derechos consagrados en la Declaración Universal de los Derechos Humanos. La Cumbre de Copenhague de 1995 vino a incidir sobre la importancia que tienen los servicios sociales básicos adquiriendo el compromiso, tanto por parte de los donantes como de los receptores de la ayuda de destinar el 20% del total de la Ayuda Oficial al Desarrollo y el 20% del presupuesto nacional respectivamente a la financiación de estos servicios.

El presente Plan Director asume como objetivo que, al final de su período de vigencia, el 20% de la cooperación valenciana al desarrollo se destine a los Países Menos Adelantados (PMA).

Por otra parte, los Objetivos de Desarrollo del Milenio dedican una buena parte de su contenido a establecer propósitos de cumplimiento concretos en materia de servicios sociales básicos. La Comunitat Valenciana cuenta con experiencia en materia de cooperación al desarrollo internacional para la prestación de servicios sociales básicos habiendo puesto en marcha experiencias de éxito.

D'altra banda, l'accés a l'energia és bàsic per al desenvolupament humà (perquè assegura un nivell adequat d'alimentació, salut, educació...). Actualment gran part de la població mundial no té accés a l'energia. Les energies renovables haurien de ser la base d'un nou model energètic; energies renovables que exercixen un important paper en els programes de cooperació al desenvolupament.

Objectiu general: garantir la cobertura dels drets econòmics, socials i culturals en els àmbits d'educació, salut, accés a aigua potable, el sanejament bàsic, vivenda i infraestructures socials i seguretat i sobirania alimentària de les poblacions amb què es coopera, amb un enfocament de drets i amb un horitzó de sostenibilitat.

Objectius específics

En educació:

OE 1. Contribuir a la cobertura educativa de totes les persones, especialment en els cicles d'educació Primària i Secundària.

OE 2. Enfortir mecanismes que garantisquen una educació inclusiva, gratuïta i amb equitat de gènere. Garantir que l'accés universal a l'educació comprega els pobles indígenes, les àrees rurals, l'accés de les minories ètniques, religioses i culturals.

OE 3. Millorar la qualitat educativa, incidint en projectes de formació del professorat, millora del salari dels docents, millora de les infraestructures i dels materials educatius.

En salut:

OE 1. Contribuir a l'accés universal als serveis de salut públics o amb vocació de servei públic, reforçant models que asseguren l'equitat i no discriminació per raons de sexe, raça, ètnia, accessibilitat geogràfica, econòmica i d'accés a la informació.

OE 2. Incidir de manera especial en la prevenció i el tractament de malalties més prevalents entre les poblacions vulnerables, afavorir processos de formació de personal sanitari, millora de les infraestructures i equipaments i altres estratègies tendents a prevenir i reduir l'impacte d'estes malalties.

En aigua i sanejament:

OE 1. Garantir l'accés a l'aigua potable segura i de qualitat i al sanejament bàsic per a les poblacions vulnerables.

OE 2. Potenciar sistemes de gestió apropiada i sostenible en els serveis de l'aigua i sanejament, i assegurar la participació efectiva de la comunitat en estos.

En vivenda i infraestructures socials:

OE 1. Contribuir a l'accés de totes les famílies a una vivenda digna.

OE 2. Donar suport a l'ordenació territorial i urbanística sostenible que afavorisca la disminució de riscos i vulnerabilitats dels assentaments urbans.

OE 3. Col·laborar amb institucions públiques i de la societat civil en la construcció o manteniment d'infraestructures que es consideren imprescindibles per a la prestació de determinats serveis socials bàsics.

OE 4 Donar suport a intervencions i oferir suport per a incentivar el desplegament i ús d'energies renovables en serveis energètics domèstics, productius i de serveis.

En seguretat i sobirania alimentària:

OE 1. Promoure projectes sostenibles als xicotets agricultors i les xicotetes productores vinculats a la producció d'aliments, o bé a la millora de les vies de distribució d'estos, a fi d'assegurar uns nivells mínims de nutrició, especialment en els segments de població més vulnerables.

OE 2. Promoure l'accés a l'aigua de reg en el desenvolupament agrícola.

OE 3. Promoure l'accés a la terra i a la propietat d'esta, de manera equitativa entre hòmens i dones.

3. Estratègia sectorial tres: millorar l'accés a uns mitjans de vida sostenibles i reducció de la pobresa

Esta estratègia es basa en els principis de sostenibilitat, apropiació i governança democràtica, i ha de propiciar accions que aporten equitat,

Por su parte, el acceso a la energía es básico para el desarrollo humano (pues asegura un nivel adecuado de alimentación, salud, educación...). Actualmente gran parte de la población mundial no tiene acceso a la energía. Las energías renovables deberían ser la base de un nuevo modelo energético; energías renovables que están desempeñando un importante papel en los programas de cooperación al desarrollo.

Objetivo general: Garantizar la cobertura de los derechos económicos, sociales y culturales en los ámbitos de educación, salud, acceso a agua potable, el saneamiento básico, vivienda e infraestructuras sociales y seguridad y soberanía alimentaria de las poblaciones con las que se coopera, bajo un enfoque de derechos y con un horizonte de sostenibilidad.

Objetivos específicos:

En educación:

O.E.1. Contribuir a la cobertura educativa de todas las personas, especialmente en los ciclos de educación primaria y secundaria.

O.E.2. Fortalecer mecanismos que garanticen una educación inclusiva, gratuita y con equidad de género. Garantizar que el acceso universal a la educación comprenda a los pueblos indígenas, las áreas rurales, el acceso de las minorías étnicas, religiosas y culturales.

O.E.3. Mejorar la calidad educativa, incidiendo en proyectos de formación del profesorado, mejora del salario de los docentes, mejora de las infraestructuras y de los materiales educativos.

En salud:

O.E.1. Contribuir al acceso universal a los servicios de salud públicos o con vocación de servicio público, reforzando modelos que aseguren la equidad y no discriminación por razones de sexo, raza, etnia, accesibilidad geográfica, económica y de acceso a la información.

O.E.2. Incidir de forma especial en la prevención y tratamiento de enfermedades más prevalentes entre las poblaciones vulnerables, favoreciendo procesos de formación de personal sanitario, mejora de las infraestructuras y equipamientos y otras estrategias tendentes a prevenir y reducir el impacto de estas enfermedades.

En agua y saneamiento:

O.E.1. Garantizar el acceso a agua potable segura y de calidad y al saneamiento básico para las poblaciones vulnerables.

O.E.2. Potenciar sistemas de gestión apropiada y sostenible en los servicios del agua y saneamiento, asegurando la participación efectiva de la comunidad en los mismos.

En vivienda e infraestructuras sociales

O.E.1. Contribuir al acceso de todas las familias a una vivienda digna.

O.E.2. Apoyar la ordenación territorial y urbanística sostenible que favorezca la disminución de riesgos y vulnerabilidades de los asentamientos urbanos.

O.E.3. Colaborar con instituciones públicas y de la sociedad civil en la construcción o mantenimiento de infraestructuras que se consideren imprescindibles para la prestación de determinados servicios sociales básicos.

O.E.4 Apoyar intervenciones y brindar soporte para incentivar el despliegue y uso de energías renovables en servicios energéticos domésticos, productivos y de servicios.

En seguridad y soberanía alimentaria

O.E.1. Promover proyectos sostenibles a los pequeños agricultores y las pequeñas productoras vinculados a la producción de alimentos, o bien a la mejora de los canales de distribución de los mismos, con el fin de asegurar unos niveles mínimos de nutrición, especialmente en los segmentos de población más vulnerables.

O.E. 2. Promover el acceso al agua de riego en el desarrollo agrícola.

O.E.3. Promover el acceso y propiedad de la tierra, de forma equitativa entre hombres y mujeres.

3. Estrategia sectorial tres: Mejorar el acceso a unos medios de vida sostenibles y reducción de la pobreza.

Esta estrategia se basa en los principios de sostenibilidad, apropiación y gobernanza democrática, y debe propiciar acciones que aporten

inclusió social, treball decent i mitjans de subsistència per a la societat, sempre des d'un enfocament de respecte i protecció als drets humans i fent front als nous reptes i desafiaments globals que aborden les qüestions de béns públics i reptes de nova governança mundial, tractant d'eliminar la pobresa i combatent la desigualtat.

Tant la teoria com l'experiència internacional revelen que és difícil que un país mantinga un procés continuat de desenvolupament i de reducció de la pobresa si no s'assenta en una contínua ampliació de les seues capacitats, orientades a la consecució d'una vida plena i d'acord amb els drets humans, econòmics, socials i laborals. Al seu torn, si es vol avançar en eixe procés, és necessari crear les condicions perquè part de les iniciatives creatives de la societat es transformen en empreses aptes per a posar en ús els potencials productius dels pobles i aportar valor i benestar a la societat.

A més, disposar d'ocupacions i condicions de treball decents és clau per a aconseguir un adequat desenvolupament social i econòmic sostenible, passant per la promoció de «llocs de treball verds», la reducció del treball precari i sense protecció, la defensa del dret d'associació, la no-discriminació i l'abolició del treball infantil.

La política de gènere té un caràcter de doble prioritat per a la cooperació al desenvolupament valenciana, ja que és una prioritat horitzontal i també una prioritat sectorial específica, tal com estava previst en l'anterior pla director per al període 2008-2011, i refermar els compromisos internacionals més importants quant a gènere en el desenvolupament: Declaració i Plataforma per a l'Acció de Beijing, el Pla d'Acció del Caire i els objectius de desenvolupament del mil·lenni.

En esta línia, apoderar econòmicament les dones és una part essencial dels seus drets. La Plataforma per a l'Acció de Beijing compromet els governs a «buscar i implementar polítiques macroeconòmiques i sectorials sòlides i estables que estiguen pensades i monitorades amb la participació plena i equitativa de les dones, encoratjar un creixement econòmic ampli sostingut, atendre les causes estructurals de la pobresa i dirigir-se cap a l'eradicació de la pobresa i la reducció de la desigualtat de gènere...».

Des del punt de vista econòmic, el Banc Mundial i altres entitats han mostrat que, si s'augmenta l'accés de les dones a una educació de qualitat, a ocupacions justes, a la terra i a altres recursos, es contribuirà al creixement inclusiu, al desenvolupament sostenible i a la prosperitat a llarg termini.

En eixa línia s'aposta per fomentar el treball decent, tal com ho preveu l'Organització Internacional del Treball, és a dir, aquella labor que resumeix les aspiracions de la gent durant la seua vida laboral. Això significa disposar d'oportunitats en un treball que siga productiu i que produïska un ingrés digne, seguretat en el lloc de treball i protecció social per a les famílies, millors perspectives de desenvolupament personal i integració a la societat, llibertat perquè la gent expresse les seues opinions, organització i participació en les decisions que afecten les seues vides, i igualtat d'oportunitat i tracte per a totes les dones i hòmens.

En eixe sentit, s'aposta per donar suport a la creació i consolidació d'empreses d'acord amb objectius del Programa del Treball Decent de l'OIT, i donar suport a les iniciatives de comerç just i el consum responsable.

Objectiu general: potenciar models productius que revertisquen en la millora de la qualitat de vida i les oportunitats de les famílies més vulnerables basats en un desenvolupament sostenible mediambientalment.

Objectius específics:

OE 1. Afavorir la creació i consolidació d'empreses sostenibles en contextos d'alta vulnerabilitat social.

OE 2. Contribuir a la generació d'una cultura emprenedora, amb especial incidència en l'emprenedoria de caràcter cooperatiu.

OE 3. Promoure estructures de suport específiques i accessibles per a empreses en col·lectius vulnerables: vies de comercialització, microcrèdit, capital llavor dins dels criteris de les finances ètiques i solidàries.

OE 4. Donar suport a iniciatives de comerç just i, en general, totes aquelles tendents a fomentar un comerç local i global, nacional i internacional més equitatiu, que no atempte contra els drets fonamentals dels col·lectius més vulnerables.

equidad, inclusión social, trabajo decente y medios de subsistencia para la sociedad, siempre desde un enfoque de respeto y protección a los derechos humanos y afrontando los nuevos retos y desafíos globales que aborden las cuestiones de bienes públicos y retos de nueva gobernanza mundial, tratando de eliminar la pobreza y combatiendo la desigualdad.

Tanto la teoría como la experiencia internacional revelan que es difícil que un país mantenga un proceso continuado de desarrollo y de reducción de la pobreza si no se asienta en una continua ampliación de sus capacidades, orientadas a la consecución de una vida plena y acorde con los derechos humanos, económicos, sociales y laborales. A su vez, si se quiere avanzar en ese proceso es necesario crear las condiciones para que parte de las iniciativas creativas de la sociedad se transformen en emprendimientos aptos para poner en uso los potenciales productivos de los pueblos y aportar valor y bienestar a la sociedad.

Además, disponer de empleos y condiciones de trabajo decentes es clave para lograr un adecuado desarrollo social y económico sostenible, pasando por la promoción de "empleos verdes", la reducción del trabajo precario y sin protección, la defensa del derecho de asociación, la no discriminación y la abolición del trabajo infantil.

La política de género tiene un carácter de doble prioridad para la cooperación al desarrollo valenciana, en tanto que es una prioridad horizontal y también una prioridad sectorial específica, tal y como contemplaba el anterior Plan Director para el período 2008-2011, reafirmando los compromisos internacionales más importantes en cuanto a Género en el Desarrollo: Declaración y Plataforma para la Acción de Beijing, el Plan de Acción de El Cairo y los Objetivos de Desarrollo del Milenio.

En esta línea, empoderar económicamente a las mujeres es una parte esencial de sus derechos. La Plataforma para la Acción de Beijing promete a los gobiernos a "buscar e implementar políticas macroeconómicas y sectoriales sólidas y estables que estén pensadas y monitoreadas con la participación plena y equitativa de las mujeres, alentar un crecimiento económico amplio sostenido, atender las causas estructurales de la pobreza y dirigirse hacia la erradicación de la pobreza y la reducción de la desigualdad de género...".

Desde el punto de vista económico, el Banco Mundial y otras entidades han mostrado que, si se aumenta el acceso de las mujeres a una educación de calidad, a empleos justos, a la tierra y a otros recursos, se contribuye al crecimiento inclusivo, al desarrollo sostenible y a la prosperidad a largo plazo.

En esa línea se apuesta por fomentar el trabajo decente, tal y como lo contempla la Organización Internacional del Trabajo (OIT), es decir, aquella labor que resume las aspiraciones de la gente durante su vida laboral. Esto significa contar con oportunidades de un trabajo que sea productivo y que produzca un ingreso digno, seguridad en el lugar de trabajo y protección social para las familias, mejores perspectivas de desarrollo personal e integración a la sociedad, libertad para que la gente exprese sus opiniones, organización y participación en las decisiones que afectan a sus vidas, e igualdad de oportunidad y trato para todas las mujeres y hombres.

En ese sentido se apuesta por apoyar la creación y consolidación de emprendimientos de acuerdo con Objetivos del Programa del Trabajo Decente de la OIT, y apoyar las iniciativas de Comercio Justo y el consumo responsable.

Objetivo general: Potenciar modelos productivos que revertan en la mejora de la calidad de vida y las oportunidades de las familias más vulnerables basados en un desarrollo sostenible medioambientalmente.

Objetivos específicos:

O.E.1. Favorecer la creación y consolidación de emprendimientos sostenibles en contextos de alta vulnerabilidad social.

O.E.2. Contribuir a la generación de una cultura emprenedora, con especial incidencia en el emprendimiento de carácter cooperativo.

O.E.3. Promover estructuras de apoyo específicas y accesibles para emprendimientos en colectivos vulnerables: canales de comercialización, microcrédito, capital semilla dentro de los criterios de las finanzas éticas y solidarias.

O.E.4. Apoyar iniciativas de Comercio Justo y, en general, todas aquellas tendentes a fomentar un comercio local y global, nacional e internacional más equitativo, que no atente contra los derechos fundamentales de los colectivos más vulnerables.

OE 5. Afavorir la producció i comercialització de productes de comerç just, amb especial interès en la certificació d'estos.

OE 6. Fomentar la qualificació i la millora de les capacitats i competències laborals i professionals.

OE 7. Generar les condicions que permeten la defensa dels principis i drets fonamentals en el treball de l'OIT com a base d'un treball decent.

OE 8. Donar suport a accions que fomenten la coresponsabilitat d'hòmens i dones en el treball domèstic i cura de les persones dependents.

OE 9. Promoure el desenvolupament local, entès com el procés que permet potenciar un espai geogràfic immediat des del compromís i la participació de tota la comunitat.

4. Estratègia sectorial quatre: millorar la gestió de la cooperació valenciana a través d'enfocaments de qualitat

D'acord amb les conclusions de l'avaluació de l'anterior Pla Director de Cooperació al Desenvolupament 2008-2011, i a pesar de les millores que hi han hagut, la cooperació valenciana continuarà impulsant millores en la coherència i la qualitat de la seua gestió.

La cooperació científicotècnica pot tindre un paper molt important ja que la formació superior, la tecnologia i la innovació són elements que incidixen de manera directa en el creixement econòmic i, per tant, en el desenvolupament dels més desfavorits.

L'harmonització de la cooperació valenciana, en el sentit de la seua coordinació i complementaritat amb les actuacions d'altres agents i actors de cooperació, és un element assumit com a principi de qualitat en este pla director. Per a la seua posada en pràctica, la cooperació al desenvolupament valenciana buscarà la complementaritat i la coordinació amb la cooperació espanyola, amb la cooperació duta a terme per altres comunitats autònomes i amb la cooperació promoguda pels ens locals de la Comunitat Valenciana.

Al seu torn el sistema universitari valencià exercix un paper fonamental en l'Educació per al Desenvolupament i la Investigació, Innovació i Estudis sobre el Desenvolupament, per la qual cosa la investigació de nivell universitari i la seua aplicació, pot ajudar a millorar la qualitat i la gestió dels projectes.

Objectiu general: afavorir l'enfortiment de les capacitats dels agents de la cooperació valenciana, i dels processos de participació, així com promoure una cultura de l'avaluació.

Objectius específics:

OE 1. Enfortir la participació dels agents de desenvolupament en la cooperació valenciana.

OE 1.1. La participació del conjunt d'agents de cooperació valenciana es considera un element central d'este pla director. Es farà especial insistència a consolidar i enfortir el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament com a òrgan, de major rellevància, en l'àmbit de la participació, negociació i consens de la política de cooperació valenciana. Per a això, es prestarà una especial atenció a la necessitat de coordinació entre les administracions autonòmica i local, per mitjà de l'adequació de la composició del Consell Valencià a la realitat dels agents de la cooperació descentralitzada valenciana, i a l'impuls de les seues funcions bàsiques, a més d'obrir nous espais per al diàleg i l'intercanvi bilateral entre la Generalitat i els altres agents de la cooperació valenciana.

OE 1.2. Impulsar i consolidar comissions o grups de treball i dotar-los de caràcter permanent.

OE 1.3. Difondre els avanços i els acords del Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, i de les comissions o grups de treball, cap al conjunt dels agents de la cooperació valenciana.

OE 2 Promoure l'enfortiment de les capacitats, i de la gestió, del conjunt dels agents de cooperació valenciana al desenvolupament

OE 3. Promoure i enfortir investigacions (projectes de final de grau, treballs finals de màster i programes de doctorat) en l'àmbit de la innovació social dirigits a proposar la generació de nous esdeveniments específics en matèria de cooperació al desenvolupament, i dinàmiques d'actuació per a tots aquells actors i agents que treballen en l'àmbit de la cooperació descentralitzada al desenvolupament.

OE 4. Promoure i consolidar estudis de postgrau, d'especialitat i de màster, en matèria de cooperació al desenvolupament, solidaritat i defen-

O.E.5. Favorecer la producció i comercialització de productes de comerç just, con especial interés en la certificación de éstos.

O.E.6. Fomentar la cualificación y mejora de las capacidades y competencias laborales y profesionales.

O.E.7. Generar las condiciones que permitan la defensa de los principios y derechos fundamentales en el trabajo de la OIT como base de un trabajo decente.

O.E.8 Apoyar acciones que fomenten la coresponsabilidad de hombres y mujeres en el trabajo doméstico y cuidado de las personas dependientes.

O.E.9. Promover el desarrollo local, entendido como el proceso que permite potenciar un espacio geográfico inmediato desde el compromiso y la participación de toda la comunidad.

4. Estrategia sectorial cuatro: Mejorar la gestión de la cooperación valenciana a través de enfoques de calidad.

De acuerdo con las conclusiones de la evaluación del anterior Plan Director de Cooperación al Desarrollo 2008-2011, y a pesar de las mejoras habidas en el mismo, la cooperación valenciana seguirá impulsando mejoras en la coherencia y calidad de su gestión.

La cooperació científicotècnica puede jugar un papel muy importante por cuanto la formación superior, la tecnología y la innovación son elementos que inciden de manera directa en el crecimiento económico y, por tanto, en el desarrollo de los más desfavorecidos.

La armonización de la cooperación valenciana, en el sentido de su coordinación y complementariedad con las actuaciones de otros agentes y actores de cooperación, es un elemento asumido como principio de calidad en este Plan Director. Para su puesta en práctica, la cooperación al desarrollo valenciana buscará la complementariedad y la coordinación con la Cooperación Española, con la cooperación llevada a cabo por otras Comunidades Autónomas y con la cooperación promovida por los entes locales de la Comunitat Valenciana.

A su vez el sistema universitario valenciano desempeña un papel fundamental en la Educación para el Desarrollo y la Investigación, Innovación y Estudios sobre el Desarrollo, por lo que la investigación de nivel universitario y su aplicación, puede ayudar a mejorar la calidad y la gestión de los proyectos.

Objetivo general: Favorecer el fortalecimiento de las capacidades de los agentes de la cooperación valenciana, y de los procesos de participación, así como promover una cultura de la evaluación.

Objetivos específicos:

O.E.1. Fortalecer la participación de los agentes de desarrollo en la cooperación valenciana.

O.E.1.1. La participación del conjunto de agentes de cooperación valenciana se considera un elemento central de este Plan Director. Se hará especial hincapié en consolidar y fortalecer el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo como órgano, de mayor relevancia, en el ámbito de la participación, negociación y consenso de la política de cooperación valenciana. Para ello se prestará una especial atención a la necesidad de coordinación entre las administraciones autonómica y local, mediante la adecuación de la composición del Consejo Valenciano a la realidad de los agentes de la cooperación descentralizada valenciana, y al impulso de sus funciones básicas, además de abrir nuevos espacios para el diálogo y el intercambio bilateral entre la Generalitat y los demás agentes de la cooperación valenciana.

O.E.1.2. Impulsar y consolidar Comisiones o Grupos de Trabajo dotando a las mismas de carácter permanente.

O.E.1.3. Difundir los avances y acuerdos del Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, y de las Comisiones o Grupos de Trabajo, hacia el conjunto de los agentes de la cooperación valenciana.

O.E.2 Promover el fortalecimiento de las capacidades, y de la gestión, del conjunto de los agentes de cooperación valenciana al desarrollo

O.E.3. Promover y fortalecer investigaciones (proyectos de fin de grado, trabajos finales de Máster y programas de doctorado) en el ámbito de la innovación social dirigidos a proponer la generación de nuevos eventos específicos en materia de cooperación al desarrollo, y dinámicas de actuación para todos aquellos actores y agentes que trabajan en el ámbito de la cooperación descentralizada al desarrollo.

O.E.4. Promover y consolidar estudios de Postgrado, de Especialidad y de Máster, en materia de cooperación al desarrollo, solidaridad y

sa i promoció dels drets humans, en col·laboració amb les universitats valencianes.

OE 5. Promoure la coordinació i la complementaritat de la cooperació valenciana al desenvolupament.

OE 6. Mantindre el foment de la professionalització de les persones cooperants valencianes per mitjà de la convocatòria pública de beques per a la realització de pràctiques professionals en matèria de cooperació internacional al desenvolupament.

OE 7. Promoure la sensibilització i l'educació per al desenvolupament com a ferramenta de canvi i foment del compromís social per la defensa dels valors que preconitza la cooperació al desenvolupament.

OE 8. Impulsar, des de l'educació per al desenvolupament, la participació de tots els actors de la cooperació al desenvolupament en la definició de la nova agenda de desenvolupament *post* 2015, per a treballar des del consens en pro de l'eradicació de la pobresa en l'àmbit mundial.

5.4. Prioritats geogràfiques: concentrar per a enfortir l'impacte de la cooperació valenciana

El IV Pla Director de la Cooperació Espanyola 2013-2016 assenyala que la cooperació espanyola ha de fer passos endavant per a disminuir l'alt grau de dispersió en gran nombre de països, en múltiples fronts i ha d'augmentar els seus esforços per a ser més eficaç, per això cal també evitar l'excessiva fragmentació de les intervencions.

D'acord amb estes premisses, el Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017 pretén aprofundir en la concentració geogràfica de la cooperació valenciana, tant en un nombre reduït de països prioritaris, com en una major concentració en l'àmbit subestatal.

Les raons fonamentals per a esta concentració residixen en la necessitat d'enfortir, d'una banda, l'impacte de la cooperació valenciana en els països amb tradició de cooperació des de la Comunitat Valenciana i, d'altra banda, d'augmentar el suport a intervencions en els països menys desenvolupats, segons l'índex de desenvolupament humà ajustat per desigualtat (2013).

Igualment, cal fer constar que tan important com la prioritització geogràfica en conjunt, és l'esforç de focalització de l'acció de la Generalitat en cada un dels territoris prioritaris.

No obstant la concentració geogràfica que dissenya este pla director, no impedirà l'actuació de la Generalitat en aquells territoris que requerisquen d'una intervenció immediata, ràpida i eficaç en situacions d'ajuda humanitària.

Els criteris objectius que han servit de base a l'elecció dels països i territoris prioritaris durant la vigència d'este Pla Director 2014-2017, han sigut els següents:

Índex de desenvolupament humà ajustat per desigualtat.

Import de l'ajuda oficial al desenvolupament que destina la Generalitat.

Nombre d'organitzacions no governamentals per al desenvolupament (ONGD) valencianes que han mantingut o mantenen intervencions en el país receptor de l'ajuda oficial al desenvolupament valenciana.

1. Països i territoris prioritaris durant la vigència del Pla Director 2014-2017:

Carib: Haití

Amèrica Central: el Salvador, Guatemala i Nicaragua

Amèrica del Sud: Bolívia i Paraguai

Nord d'Àfrica: el Marroc

Àfrica subsahariana: Burkina Faso, Moçambic i Senegal

Magrib: campaments de refugiats saharauis.

Àsia: l'Índia.

Orient Mitjà: territoris palestins i població refugiada.

D'altra banda, s'ha de considerar i coordinar el tancament progressiu dels programes en països que no són considerats com a prioritaris en este Pla Director de la Cooperació Valenciana per al Període 2014-2017, i això implica donar suport temporalment als processos de tancament responsable (finalització i tancament de projectes de cooperació assumint responsabilitats de manteniment i seguiment de projectes i programes en marxa, etc.), en els països d'atenció específica durant el període 2014-2015 que s'enumeren en el punt següent.

2. Països d'atenció específica temporal durant el període 2014-2015

Carib: República Dominicana

defensa i promoció de los derechos humanos, en colaboración con las Universidades Valencianas.

O.E.5. Promover la coordinación y complementariedad de la cooperación valenciana al desarrollo.

O.E.6. Mantener el fomento de la profesionalización de las personas cooperantes valencianas mediante la convocatoria pública de becas para la realización de prácticas profesionales en materia de cooperación internacional al desarrollo.

O.E.7. Promover la Sensibilización y la Educación para el Desarrollo como herramienta de cambio y fomento del compromiso social por la defensa de los valores que preconiza la cooperación al desarrollo.

O.E.8. Impulsar desde la Educación para el Desarrollo la participación de todos los actores de la cooperación al desarrollo en la definición de la nueva agenda de desarrollo *post* 2015, para trabajar desde el consenso en pro de la erradicación de la pobreza a nivel mundial.

5.4. Prioridades geográficas: concentrar para fortalecer el impacto de la cooperación valenciana.

El IV Plan Director de la Cooperación Española, 2013-2016, señala que la Cooperación Española debe dar pasos adelante para disminuir el alto grado de dispersión en gran número de países, en múltiples frentes y debe aumentar sus esfuerzos para ser más eficaz, por lo que es preciso también evitar la excesiva fragmentación de las intervenciones.

De acuerdo con estas premisas, el Plan Director de la Cooperación Valenciana, 2014-2017, pretende profundizar en la concentración geográfica de la cooperación valenciana, tanto en un número reducido de países prioritarios, como en una mayor concentración a nivel subestatal.

Las razones fundamentales para dicha concentración residen en la necesidad de fortalecer, por una parte, el impacto de la cooperación valenciana en los países con tradición de cooperación desde la Comunitat Valenciana y de aumentar, por otro lado, el apoyo a intervenciones en los países menos desarrollados, según el Índice de Desarrollo Humano ajustado por desigualdad (2013).

Igualmente hay que hacer constar que tan importante como la priorización geográfica en su conjunto, es el esfuerzo de focalización de la acción de la Generalitat en cada uno de los territorios prioritarios.

No obstante la concentración geográfica que diseña el presente Plan Director no impedirá la actuación de la Generalitat en aquellos territorios que requieran de una intervención inmediata, rápida y eficaz en situaciones de ayuda humanitaria.

Los criterios objetivos que han servido de base a la elección de los países y territorios prioritarios durante la vigencia del presente Plan Director 2014-2017, han sido los siguientes:

Índice de desarrollo humano ajustado por desigualdad

Importe de la Ayuda Oficial al Desarrollo destinada por la Generalitat.

Número de Organizaciones No Gubernamentales para el Desarrollo (ONGDs) valencianas que han mantenido o mantienen intervenciones en el país receptor de la Ayuda Oficial al Desarrollo valenciana.

1. Países y territorios prioritarios durante la vigencia del Plan Director 2014-2017:

Caribe: Haití

América Central: El Salvador, Guatemala y Nicaragua

América del Sur: Bolivia y Paraguay

Norte de África: Marruecos

África Subsahariana: Burkina Faso, Mozambique y Senegal

Magreb: Campamentos de refugiados saharauis.

Asia: India.

Oriente Medio: Territorios Palestinos y población refugiada.

Por otra parte, se debe considerar y coordinar el cierre progresivo de los programas en varios países que no son considerados como prioritarios en este Plan Director de la Cooperación Valenciana, para el período 2014-2017, y esto implica apoyar temporalmente los procesos de cierre responsable (finalización y cierre de proyectos de cooperación asumiendo responsabilidades de mantenimiento y seguimiento de proyectos y programas en marcha, etc.), en los países de atención específica durante el período 2014-2015 que se enumeran en el punto siguiente.

2. Países de atención específica temporal durante el período 2014-2015

Caribe: República Dominicana.

Amèrica: Colòmbia, Equador i Perú.
Àfrica: Ruanda

5.5. Altres prioritats de la política de la Generalitat en matèria de cooperació internacional per al desenvolupament

S'han de prioritzar aquells projectes d'entitats la seu estatutària, seu central o delegació permanent dels quals es trobe dins del territori de la Comunitat Valenciana, demostren una implantació real i sostinguda en el temps en la societat valenciana, així com d'aquelles entitats la capacitat de gestió i l'estructura de les quals a este efecte haja quedat acreditada, a través de l'adequada realització dels projectes i del correcte compliment de les obligacions que provenen de la percepció de subvencions del programa de cooperació internacional per al desenvolupament de la Generalitat en anys anteriors.

5.6. Distribució estimativa de l'ajuda oficial al desenvolupament en el Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017

La distribució estimativa del pressupost del Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017 ha de continuar donant importància a la satisfacció de les necessitats bàsiques de les seues poblacions, però també a la realització de programes que possibiliten el seu desenvolupament humà, econòmic i social. Es tracta, en definitiva, de contribuir a la millora de les condicions de vida de les persones dels països on treballa la cooperació valenciana, promovent un desenvolupament que possibilita l'objectiu final que és que la nostra cooperació ja no siga necessària.

Amb l'objectiu d'aconseguir el marc pressupostari establert en la legislació autonòmica valenciana vigent en matèria de cooperació internacional al desenvolupament, la Generalitat es compromet, en la mesura que les circumstàncies econòmiques ho permeten, a propiciar els mecanismes que permeten avançar i progressar cap a la consecució d'estos.

S'establixen els compromisos següents de distribució pressupostària, sempre amb caràcter indicatiu o orientatiu, durant els quatre anys de vigència del Pla, en la distribució de l'ajuda oficial al desenvolupament de la Generalitat:

El 70 % dels recursos es destinaran a finançar projectes de desenvolupament.

El 15 % dels recursos es destinaran a finançar ajudes d'emergència i humanitària.

El 15 % dels recursos es destinaran a finançar activitats d'educació per al desenvolupament i sensibilització social (incloent-hi la relativa a comerç just); per a la formació de cooperants i voluntaris valencians que col·laboren en programes de desenvolupament; per a la investigació en els avantatges comparatius, en el valor afegit i les noves oportunitats de la cooperació valenciana, així com en els instruments de la cooperació valenciana.

Es limita a un màxim del 20 % dels fons de cooperació la quantitat que s'assigna a subvencions nominatives.

5.7. Instruments, modalitats i procediments

Segons la legislació autonòmica valenciana vigent en matèria de cooperació internacional al desenvolupament, l'activitat de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament es podrà dur a terme, entre altres, per mitjà dels instruments següents:

La cooperació econòmica.

La cooperació tècnica.

L'educació per al desenvolupament i la sensibilització social.

L'acció humanitària.

La investigació sobre el desenvolupament i la formació especialitzada.

Altres instruments.

Per a la consecució de les finalitats establides en el pla director, la Generalitat se servirà dels procediments següents per a la concessió de subvencions dependent de l'instrument de cooperació que s'utilitze:

1. La cooperació econòmica

En matèria de cooperació internacional per al desenvolupament, la modalitat de projectes de desenvolupament és la que engloba el conjunt d'intervencions sobre el terreny que es promouen en algun dels sectors enumerats en l'apartat relatiu a les prioritats sectorials: necessitats socials bàsiques, govern i societat civil, suport a processos productius i de generació d'ingressos, dona i desenvolupament, medi ambient, promoció

Amèrica: Colòmbia, Equador y Perú.
Àfrica: Rwanda.

5.5. Otras prioridades de la política de la Generalitat en materia de cooperación internacional para el desarrollo

Se priorizará aquellos proyectos de entidades cuya sede estatutaria, sede central o delegación permanente se encuentre dentro del territorio de la Comunitat Valenciana, demuestren una implantación real y sostenida en el tiempo en la sociedad valenciana, así como de aquellas entidades cuya capacidad de gestión y estructura a tal efecto haya quedado acreditada, a través de la adecuada realización de los proyectos y del correcto cumplimiento de las obligaciones dimanantes de la percepción de subvenciones del programa de cooperación internacional para el desarrollo de la Generalitat en años anteriores.

5.6 Distribución estimativa de la ayuda oficial al desarrollo en el Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017

La distribución estimativa del Presupuesto del Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017 debe seguir dando importancia a la satisfacción de las necesidades básicas de sus poblaciones, pero también a la realización de programas que posibiliten su desarrollo humano, económico y social. Se trata, en definitiva, de contribuir a la mejora de las condiciones de vida de las personas de los países donde trabaje la cooperación valenciana, promoviendo un desarrollo que posibilite el objetivo final de que nuestra cooperación ya no sea necesaria.

Con el objetivo de alcanzar el marco presupuestario establecido en la legislación autonómica valenciana vigente en materia de Cooperación Internacional al Desarrollo, la Generalitat se compromete, en la medida que las circunstancias económicas lo permitan, a propiciar los mecanismos que permitan avanzar y progresar hacia la consecución de los mismos.

Se establecen los siguientes compromisos de distribución presupuestaria, siempre con carácter indicativo u orientativo, durante los cuatro años de vigencia del Plan, en la distribución de la ayuda oficial al desarrollo de la Generalitat:

El 70 % de los recursos se destinarán a financiar proyectos de desarrollo.

El 15% de los recursos se destinarán a financiar ayudas de emergencia y humanitaria.

El 15% de los recursos se destinarán a financiar actividades de educación para el desarrollo y sensibilización social (incluida la relativa a comercio justo); para la formación de cooperantes y voluntarios valencianos que colaboren en programas de desarrollo; para la investigación en las ventajas comparativas, en el valor añadido y las nuevas oportunidades de la cooperación valenciana, así como en los instrumentos de la cooperación valenciana.

Se limita a un máximo del 20% de los fondos de cooperación la cantidad que se asigna a subvenciones nominativas.

5.7. Instrumentos, modalidades y procedimientos

Según la legislación autonómica valenciana vigente en materia de Cooperación Internacional al Desarrollo, la actividad de la Generalitat en materia de cooperación al desarrollo se podrá llevar a cabo, entre otros, mediante los siguientes instrumentos:

La cooperación económica.

La cooperación técnica.

La educación para el desarrollo y la sensibilización social.

La acción humanitaria.

La investigación sobre el desarrollo y la formación especializada.

Otros instrumentos.

Para la consecución de los fines establecidos en el Plan Director, la Generalitat se servirà de los siguientes procedimientos para la concesión de subvenciones del instrumento de cooperación que se utilice:

1. La cooperación económica

En materia de cooperación internacional para el desarrollo, la modalidad de proyectos de desarrollo es la que engloba el conjunto de intervenciones sobre el terreno que se promueven en alguno de los sectores enumerados en el apartado relativo a las prioridades sectoriales: necesidades sociales básicas, gobierno y sociedad civil, apoyo a procesos productivos y de generación de ingresos, mujer y desarrollo, medio

i defensa dels drets humans, defensa de la identitat cultural i promoció dels pobles indígenes.

Durant el període de vigència de l'anterior Pla Director 2008-2011, la cooperació econòmica ha sigut la modalitat que més recursos econòmics ha destinat i així continuarà sent durant els anys de vigència d'este Pla Director 2014-2017.

Els projectes de desenvolupament estaran orientats a processos que siguen viables des d'un punt de vista institucional, sociocultural, econòmic-financer, tecnològic i mediambiental. Hauran de ser coherents amb les polítiques de cooperació tant del donant com del receptor i han d'integrar de manera equilibrada i coherent totes les prioritats transversals que s'han exposat. Tot això, amb una lògica orientada al desenvolupament sostenible.

En matèria de cooperació internacional per al desenvolupament cal utilitzar els procediments següents:

Les subvencions tramitades pel procediment ordinari de concurrència competitiva, per mitjà de convocatòria pública i periòdica.

Convenis de cooperació per al desenvolupament. Este instrument considerarà únicament, i de forma excepcional, actuacions singulars motivades per les especials característiques de la intervenció que s'ha de finançar, en coherència amb l'estratègia general de l'organització o organitzacions promotores, i basant-se en una aposta pel treball a mitjà i a llarg termini d'acord amb les directrius, d'este pla director.

Este procediment arrebregarà actuacions de gran impacte basades en les estratègies d'este tercer pla director, i desenvolupades per ONGD que complisquen criteris de capacitat, solvència tècnica, financera i operacional i el grau d'implantació de les quals en la zona geogràfica d'actuació siga suficient i/o es considere estratègic consolidar.

Els projectes inclouran obligatòriament una estratègia d'educació per al desenvolupament i/o de sensibilització que incidisca en la societat valenciana. Esta estratègia ha d'estar en consonància amb el que estableix l'estratègia en educació per al desenvolupament. Així mateix, serà obligatòria una avaluació d'impacte amb els seus corresponents mitjans de difusió posterior.

Les organitzacions que accedisquen a este instrument no podran accedir a títol individual a altres instruments.

S'informarà sobre els convenis subscrits, en este àmbit, per la Generalitat al Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament com a òrgan col·legiat superior de consulta i participació dels diferents sectors i agents socials implicats en l'àmbit de la cooperació internacional al desenvolupament que actuen a la Comunitat Valenciana.

2. La cooperació tècnica

La cooperació tècnica es desenvolupa a través de:

a) Programa de cooperació tècnica descentralitzada

La cooperació descentralitzada té un potencial estratègic a través de la relació activa entre territoris i nivells de l'Administració pública, amb un important coneixement de la realitat dels processos de descentralització i governança local.

Té instruments propis com l'intercanvi d'experiències i l'assistència tècnica com ara pràctiques habituals, i és necessari avançar en nous instruments que promoguen una política d'aprenentatge i el suport als governs d'àmbit regional o local.

Les administracions públiques valencianes continuaran exercint un paper important en la prestació d'assistència tècnica a les administracions públiques dels països en desenvolupament. En este marc, el treball conjunt pot potenciar l'impacte en la consecució de resultats positius tant en la gestió de les seues competències com en la formació dels seus recursos humans.

A més, la cooperació tècnica preveu la col·laboració en projectes que promoguen el reforç de les capacitats necessàries per a la consecució dels objectius de desenvolupament del mil·lenni, de persones i organitzacions implicades directament o indirectament en el desenvolupament humà sostenible dels territoris on s'intervé. Tot això a través de l'assessorament tècnic, la formació, la capacitat i la investigació aplicada i l'intercanvi i transferència de coneixement entre el conjunt dels agents de la cooperació internacional valenciana i dels països socis. Això últim incrementarà les actuacions econòmicoproductives, de transferència tecnològica, d'investigació o de sistematització, la qual cosa afavorirà este desenvolupament humà sostenible.

ambiente, promoción y defensa de los Derechos Humanos, defensa de la identidad cultural y promoción de los pueblos indígenas.

Durante el período de vigencia del anterior Plan Director 2008-2011, la cooperación económica ha sido la modalidad que más recursos económicos ha destinado y así seguirá siendo durante los años de vigencia del presente Plan Director 2014-2017.

Los proyectos de desarrollo estarán orientados a procesos que sean viables desde un punto de vista institucional, sociocultural, económico-financiero, tecnológico y medioambiental. Deberán ser coherentes con las políticas de cooperación tanto del donante como del receptor y deben integrar de forma equilibrada y coherente todas las prioridades transversales que se han expuesto. Todo ello, con una lógica orientada al desarrollo sostenible.

En materia de cooperación internacional para el desarrollo cabe utilizar los siguientes procedimientos:

Las subvenciones tramitadas por el procedimiento ordinario de concurrencia competitiva, mediante convocatoria pública y periódica.

Convenios de cooperación para el desarrollo. Este instrumento considerará únicamente, y de forma excepcional, actuaciones singulares motivadas por las especiales características de la intervención a financiar, en coherencia con la estrategia general de la organización u organizaciones promotoras, y en base a una apuesta por el trabajo a medio y a largo plazo de acuerdo con las directrices, del presente Plan Director.

Este procedimiento recogerá actuaciones de gran impacto basadas en las estrategias de este III Plan Director, y desarrolladas por ONGDs que cumplan criterios de capacidad, solvencia técnica, financiera y operacional y cuyo grado de implantación en la zona geográfica de actuación sea suficiente y/o se considere estratégico consolidar.

Los proyectos incluirán obligatoriamente una estrategia de Educación para el Desarrollo y/o de sensibilización que incida en la sociedad valenciana. Dicha estrategia debe estar en consonancia con lo establecido en la estrategia en Educación para el Desarrollo. Asimismo, será obligatoria una evaluación de impacto con sus correspondientes medios de difusión posterior.

Las organizaciones que accedan a este instrumento no podrán acceder a título individual a otros instrumentos.

Se informará de los convenios suscritos, en este ámbito, por la Generalitat al Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo como órgano colegiado superior de consulta y participación de los distintos sectores y agentes sociales implicados en el ámbito de la cooperación internacional al desarrollo que actúen en la Comunitat Valenciana.

2. La cooperación técnica

La cooperació tècnica se desenvolupa a través de:

a) Programa de cooperació tècnica descentralitzada

La cooperació descentralitzada tiene un potencial estratégico a través de la relación activa entre territorios y niveles de la administración pública, con un importante conocimiento de la realidad de los procesos de descentralización y gobernanza local.

Tiene instrumentos propios como el intercambio de experiencias y la asistencia técnica como prácticas habituales, siendo necesario avanzar en nuevos instrumentos que promuevan una política de aprendizaje y el apoyo a los gobiernos de ámbito regional o local.

Las Administraciones Públicas valencianas van a seguir desempeñando un papel importante en la prestación de asistencia técnica a las administraciones públicas de los países en desarrollo. En este marco, el trabajo conjunto puede potenciar el impacto en la consecución de resultados positivos tanto en la gestión de sus competencias como en la formación de sus recursos humanos.

Además la cooperación técnica contempla la colaboración, en proyectos que promuevan el refuerzo de las capacidades necesarias para la consecución de los Objetivos de Desarrollo del Milenio, de personas y organizaciones implicadas directa o indirectamente en el desarrollo humano sostenible de los territorios donde se está interviniendo. Todo ello a través del asesoramiento técnico, la formación, capacitación y la investigación aplicada y el intercambio y transferencia de conocimiento entre el conjunto de los agentes de la cooperación internacional valenciana y de los países socios. Esto último incrementará las actuaciones económicas-productivas, de transferencia tecnológica, de investigación o de sistematización, lo que favorecerá dicho desarrollo humano sostenible.

b) Projectes de cooperació tècnica descentralitzada

Són un instrument que té per objectiu impulsar accions, que puguen ser promogudes per les organitzacions no governamentals per al desenvolupament (ONGD) valencianes, universitats públiques Valencianes i instituts universitaris, associacions empresarials, organitzacions sindicals, governs locals o associacions de municipis de la Comunitat Valenciana, per al desenvolupament de projectes de cooperació tècnica internacional, que contribuïsquen a la solució dels reptes del desenvolupament i a l'enfortiment de les polítiques públiques del soci del Sud, als països en desenvolupament definits en este pla director.

Les característiques d'este instrument són les següents:

L'equip tècnic que duga a terme la intervenció estarà format per membres de l'entitat sol·licitant residents a la Comunitat Valenciana.

El cofinançament de la Generalitat podrà arribar al 80 % del pressupost total.

S'ha de partir de les necessitats de reforç de capacitats detectades pels socis locals.

c) Acció directa en cooperació tècnica

En el marc de la coherència en les polítiques i del reconeixement del potencial de les institucions de la Generalitat per a contribuir als processos de desenvolupament en els països socis, es reconeix la importància de les determinacions establides pel Consell, a través d'este pla director, en matèria de cooperació, així com la seua acció directa i, per tant, tal com es reflectix en les línies estratègiques d'este document, es promourà la contribució dels diferents departaments que conformen el sector públic valencià a les accions de cooperació al desenvolupament. Estes accions tindran els mateixos mecanismes de transparència que els altres instruments i es donarà compte al Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament de la seua execució i progrés.

3. L'educació per al desenvolupament i la sensibilització social

Serán objectius de l'educació per al desenvolupament i la sensibilització els següents:

1. Fomentar una reflexió crítica sobre les causes de la desigualtat en el món i la relació d'interdependència de les societats i promoure valors entre la societat valenciana que impliquen canvis en les pautes de comportament i que repercutisquen en les societats del sud.

2. Promoure i difondre els drets humans i formar sobre estos, i la seua violació, així com sobre la vulneració dels drets laborals en els països del Sud.

3. Millorar la qualitat dels recursos pedagògics incorporant materials educatius de qualitat i reconeixements, que incorporen ferramentes pedagògiques noves adaptades als grups meta als quals van dirigides.

L'àmbit de sensibilització abordarà tres camps diferenciats d'intervenció: 1) la sensibilització social i institucional en matèria de la declaració universal dels drets humans; 2) la formació i l'educació per al desenvolupament, i 3) el foment de comportaments responsables en consum, comerç just, finances ètiques i una cultura global de respecte a les persones, a l'equitat de gènere i al medi ambient. Tot això des del foment a la participació de tots els actors de la cooperació al desenvolupament en la definició de la nova agenda de desenvolupament *post* 2015, per a treballar des del consens en pro de l'eradicació de la pobresa en l'àmbit mundial.

Els projectes d'educació per al desenvolupament s'han de dur a terme amb un ampli consens entre tots els agents i actors de la cooperació de la Comunitat, les administracions locals valencianes i, en particular, amb el coneixement i el suport de la ciutadania valenciana en general.

La subvenció de projectes d'educació per al desenvolupament i sensibilització social es portarà a efecte per mitjà de convocatòria anual i pública seguint el procediment ordinari de concurrència competitiva.

La Generalitat també podrà dur a terme actuacions directes pròpies o, si és el cas, en col·laboració amb organitzacions no governamentals per al desenvolupament (ONGD), amb xarxes o agrupacions d'ONGD, amb les universitats públiques valencianes, amb els ens locals o amb la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, així com amb la resta d'agents i actors de la cooperació valenciana. Igualment, una ONGD a títol individual o agrupacions d'ONGD les podran realitzar, i es valorarà

b) Proyectos de cooperación técnica descentralizada

Son un instrumento que tiene por objetivo impulsar acciones, que puedan ser promovidas por las Organizaciones No Gubernamentales para el Desarrollo (ONGDs) valencianas, Universidades Públicas Valencianas e Institutos Universitarios, asociaciones empresariales, organizaciones sindicales, gobiernos locales o asociaciones de municipios de la Comunitat Valenciana, para el desarrollo de proyectos de cooperación técnica internacional, que contribuyan a la solución de los retos del desarrollo y al fortalecimiento de las políticas públicas del socio del Sur, en los países en desarrollo definidos en el presente Plan Director.

Las características de este instrumento son las siguientes:

El equipo técnico que lleve a cabo la intervención estará formado por miembros de la Entidad Solicitante residentes en la Comunitat Valenciana.

La cofinanciación de la Generalitat podrá llegar al 80% del presupuesto total.

Se debe partir de las necesidades de refuerzo de capacidades detectadas por los socios locales.

c) Acción directa en cooperación técnica

En el marco de la coherencia en las políticas y del reconocimiento del potencial de las Instituciones de la Generalitat para contribuir a los procesos de desarrollo en los países socios, se reconoce la importancia de las determinaciones establecidas por el Consell, a través de este Plan Director, en materia de cooperación así como su acción directa y, por tanto, tal como se refleja en las líneas estratégicas de este documento, se promoverá la contribución de los diferentes departamentos que conforman el sector público valenciano a las acciones de cooperación al desarrollo. Dichas acciones contarán con los mismos mecanismos de transparencia que los demás instrumentos y se dará cuenta al Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo de su ejecución y progreso.

3. La educación para el desarrollo y la sensibilización social

Serán objetivos de la educación para el desarrollo y la sensibilización los siguientes:

Fomentar una reflexión crítica sobre las causas de la desigualdad en el mundo y la relación de interdependencia de las sociedades y promover valores entre la sociedad valenciana que impliquen cambios en las pautes de comportamiento y que repercutan en las sociedades del sur.

Promover difundir y formar sobre los derechos humanos, y la violación de los mismos así como sobre la vulneración de los derechos laborales en los países del sur.

Mejorar la calidad de los recursos pedagógicos incorporando materiales educativos de calidad y reconocimientos, que incorporen herramientas pedagógicas novedosas adaptadas a los grupos meta a los que van dirigidas.

El ámbito de sensibilización abordará tres campos diferenciados de intervención: 1) la sensibilización social e institucional en materia de la Declaración Universal de los Derechos Humanos; 2) la formación y la educación para el desarrollo; y 3) el fomento de comportamientos responsables en consumo, comercio justo, finanzas éticas y una cultura global de respeto a las personas, a la equidad de género y al medio ambiente. Todo ello desde el fomento a la participación de todos los actores de la cooperación al desarrollo en la definición de la nueva agenda de desarrollo *post* 2015, para trabajar desde el consenso en pro de la erradicación de la pobreza a nivel mundial.

Los proyectos de Educación para el Desarrollo se llevarán a cabo con un amplio consenso entre todos los agentes y actores de la cooperación de la Comunitat, las Administraciones Locales Valencianas y, en particular, con el conocimiento y apoyo de la ciudadanía valenciana en general.

La subvención de proyectos de educación para el desarrollo y sensibilización social se llevará a efecto mediante convocatoria anual y pública siguiendo el procedimiento ordinario de concurrència competitiva.

También podrán llevarse a cabo actuaciones directas propias por parte de la Generalitat, o, en su caso, en colaboración con Organizaciones No Gubernamentales para el Desarrollo (ONGD), con redes o agrupaciones de ONGDs, con las universidades públicas valencianas, con los entes locales o con la Federación Valenciana de Municipios y Provincias así como con el resto de agentes y actores de la cooperación valenciana. Igualmente se podrán realizar por una ONGD a título indi-

positivament la realització en col·laboració de diversos agents de la cooperació valenciana al desenvolupament.

Finalment, es promourà la col·laboració amb la Coordinadora Valenciana d'ONGD i amb el Fons Valencià per la Solidaritat, a fi de donar suport al seu enfortiment institucional.

4. L'acció humanitària

La línia d'actuació prioritària de l'ajuda humanitària de la Comunitat Valenciana serà contribuir a la lluita contra la vulnerabilitat extrema, especialment de la infància i la dona, així com de la població desplaçada i refugiada, per a això es realitzaran accions que contribuïsquen a la millora de la capacitat i l'eficàcia de la resposta humanitària de la cooperació valenciana en coordinació amb l'estatal d'acord amb els principis de la bona donació humanitària (GHD, *Good Humanitarian Donorship*), i incorporar l'avaluació de projectes d'ajuda humanitària i la rendició de comptes de resultats sobre el que es realitza.

La manera concreta de fer operatiu este instrument es fixarà en els convenis corresponents que, en tot cas, seguiran les orientacions de la GHD (*Good Humanitarian Donorship*). Els agents subjectes d'este instrument hauran de tindre la qualificació de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID) que els acredita com a agents capaços de dur a terme accions estratègiques en matèria d'acció humanitària. És a dir, acreditar una experiència anterior mínima, capacitat d'intervenció suficient, especialització tècnica contrastada i que disposen de mesures que garantixen la independència, la seguretat i la pertinència de les intervencions, d'acord amb els criteris que establisca la Generalitat.

En els pròxims quatre anys, seguirà impulsant-se la coordinació de les actuacions en este àmbit per mitjà del funcionament del Comitè Permanent d'Acció Humanitària de la Comunitat Valenciana (CAHE), el qual assegurarà, si és el cas, l'actualització de la normativa que regula el Comitè Permanent i el seu òrgan assessor per a millorar la representativitat i el seu funcionament i, a més, es posarà especial interès en què totes les intervencions de cooperació per al desenvolupament incloguen una adequada gestió de riscos, com a procés que incidix en la transformació i reducció de les condicions de riscos, actuant sobre les causes que els generen i sobre les conseqüències que tenen en la societat, una vegada que estos es traduïxen en situacions de tensió i inestabilitat sociopolítica, conflictes armats, desastres naturals, epidèmies i/o fam.

Esta millora de qualitat hauria d'anar unida a una creixent especialització de la nostra acció humanitària sectorialment estimulant l'aprofundiment del saber fer i el valor afegit que cada actor puga donar al conjunt.

Es mantindrà el suport, entre altres, a les accions humanitàries amb la població sahraui i la població palestina.

En la mesura que les possibilitats pressupostàries de la Generalitat ho permeten, s'establirà una convocatòria oberta a la qual es podran presentar sol·licituds de subvenció per a ajudes de reducció de riscos de desastres, emergència, postemergència i acció humanitària. Es regularà específicament esta modalitat que tindrà en compte que, per a concórrer-hi, les ONGD hauran de tindre la qualificació de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID), acreditar una experiència anterior mínima, capacitat d'intervenció suficient i especialització tècnica contrastada.

Igualment s'ha de considerar impulsar iniciatives, en l'àmbit de la sensibilització pública i en l'educació, que aprofundisquen més en els missatges sobre el perquè de les crisis, dels desastres, la realitat de l'ajuda en el terreny, les seues dificultats, etc.

5. La investigació sobre el desenvolupament i la formació especialitzada

Este tercer pla director també reconeix la importància de la formació i la investigació per al desenvolupament com a estratègia clau per a l'enfortiment institucional i la qualitat de la cooperació descentralitzada valenciana i per a la creació de professionals formats en cooperació al desenvolupament.

Estes accions tindran com a agent preferent de col·laboració conjunta les universitats públiques valencianes. La manera concreta de fer

vidual o agrupaciones de ONGD, valorándose positivamente la realización en colaboración de varios agentes de la cooperación valenciana al desarrollo.

Finalmente, se promoverá la colaboración con la Coordinadora Valenciana de ONGD y con el Fons Valencià per la Solidaritat, con objeto de apoyar su fortalecimiento institucional.

4. La acción humanitaria

La línea de actuación prioritaria de la Ayuda Humanitaria de la Comunitat Valenciana será contribuir a la lucha contra la vulnerabilidad extrema, especialmente de la infancia y la mujer, así como de la población desplazada y refugiada, para ello se realizarán acciones que contribuyan a la mejora de la capacidad y eficacia de la respuesta humanitaria de la cooperación valenciana en coordinación con la estatal de acuerdo con los principios de la Buena Donación Humanitaria (GHD por *Good Humanitarian Donorship*), incorporando la evaluación de proyectos de Ayuda Humanitaria y la rendición de cuentas de resultados sobre lo realizado.

El modo concreto de hacer operativo este instrumento se fijará en los convenios correspondientes que, en todo caso, seguirán las orientaciones de la GHD (*Good Humanitarian Donorship*). Los agentes sujetos de este instrumento habrán de tener la calificación de la Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo (AECID) que les acredita como agentes capaces de llevar a cabo acciones estratégicas en materia de acción humanitaria. Es decir acreditar una experiencia anterior mínima, capacidad de intervención suficiente, especialización técnica contrastada y que disponen de medidas que garantizan la independencia, la seguridad y la pertinencia de las intervenciones, de acuerdo con los criterios que se establezcan por la Generalitat.

En los próximos cuatro años, seguirá impulsándose la coordinación de las actuaciones en este ámbito mediante el funcionamiento del Comité Permanente de Acción Humanitaria de la Comunitat Valenciana (CAHE), asegurando, en su caso, la actualización de la normativa que regula el Comité Permanente y su órgano asesor para mejorar la representatividad y su funcionamiento y, además, se pondrá especial interés en que todas las intervenciones de cooperación para el desarrollo incluyan una adecuada gestión de riesgos, como proceso que incide en la transformación y reducción de las condiciones de riesgos, actuando sobre las causas que los generan y sobre las consecuencias que tienen en la sociedad, una vez que estos se traducen en situaciones de tensión e inestabilidad sociopolítica, conflictos armados, desastres naturales, epidemias y/o hambrunas.

Esta mejora de calidad debería ir unida a una creciente especialización de nuestra Acción Humanitaria sectorialmente estimulando la profundización del saber hacer y el valor añadido que cada actor pueda dar al conjunto.

Se mantendrá el apoyo, entre otras, a las acciones humanitarias con la población sahraui y la población palestina.

En la medida que las posibilidades presupuestarias de la Generalitat lo permitan se establecerá una convocatoria abierta a la que se podrán presentar solicitudes de subvención para ayudas de reducción de riesgos de desastres, emergencia, post emergència y acción humanitaria. Se regulará específicamente esta modalidad que tendrá en cuenta que, para concurrir a la misma, las ONGD deberán tener la calificación de la Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo (AECID), acreditar una experiencia anterior mínima, capacidad de intervención suficiente y especialización técnica contrastada.

Igualmente se debe considerar el impulsar iniciativas, en el ámbito de la sensibilización pública y en la educación, que profundicen más en los mensajes sobre el porqué de las crisis, de los desastres, la realidad de la ayuda en el terreno, sus dificultades, etc.

5. La investigación sobre el desarrollo y la formación especializada

Este III Plan Director también reconoce la importancia de la formación e investigación para el desarrollo como estrategia clave para el fortalecimiento institucional y la calidad de la cooperación descentralizada valenciana y para la creación de profesionales formados en Cooperación al Desarrollo.

Estas acciones tendrán como agente preferente de colaboración conjunta a las universidades públicas valencianas. El modo concreto de hacer

operatiu este instrument es fixarà en els convenis corresponents, que en tot cas seguiran les orientacions d'este document.

6. Altres instruments

L'Administració autonòmica podrà subscriure convenis de col·laboració amb altres administracions públiques a fi de dur a terme projectes, en els quals es determinen les actuacions que s'han de desenvolupar en el context d'este pla director.

S'ha de tindre en compte la possibilitat d'utilitzar, durant el període de vigència del Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017, qualssevol altres instruments que pogueren complementar els anteriors i que servisquen per a millorar la qualitat de l'ajuda, sempre dins de l'esperit de la legislació valenciana en matèria de cooperació al desenvolupament, i en consens amb els principals actors de la cooperació.

Finalment, es referma el compromís per la utilització, en tots els casos, d'instruments d'ajuda no reembossable. En cap cas, l'actuació de la Generalitat respondrà interessos econòmics, comercials o d'investigació, o interessos particulars de les entitats promotores, que tracten d'instrumentalitzar esta ajuda cap a fins que no siguen els previstos en este Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017.

6. Els agents de la Cooperació Internacional al Desenvolupament

D'acord amb la llei vigent de cooperació al desenvolupament de la Comunitat Valenciana es consideren agents de la cooperació internacional les institucions i les entitats que tinguen els requisits següents:

a) Constituir una organització amb personalitat jurídica i capacitat legal per a actuar d'acord amb la normativa vigent en l'àmbit de la cooperació internacional al desenvolupament.

b) No tindre finalitat lucrativa.

c) Tindre seu social o delegació permanent a la Comunitat Valenciana.

d) Tindre entre les seues finalitats o com a objecte exprés, segons figure en els seus estatuts o document equivalent, la realització d'activitats de cooperació internacional al desenvolupament o d'acció humanitària.

e) Disposar d'una estructura susceptible de garantir suficientment el compliment dels seus objectius.

f) Respectar els principis, objectius i criteris d'actuació previstos en la legislació de referència

Així mateix, la vigent llei de cooperació al desenvolupament possibilita la consideració com a agents de la cooperació les entitats que, per la seua naturalesa jurídica, posseïsquen finalitat lucrativa, encara que estes no podran rebre ajudes o subvencions computables com a cooperació valenciana al desenvolupament. No obstant això, podran contribuir, per mitjà de l'aportació dels seus recursos i la seua experiència, en els distints sectors de la seua activitat, sempre que acrediten prèviament les garanties exigides per les disposicions financeres i pressupostàries i es comprometen a no obtindre cap benefici de les seues actuacions en esta matèria.

Es reconeixen, igualment, els agents de la cooperació internacional al desenvolupament com a interlocutors fonamentals de les administracions públiques en esta matèria, i esta interlocució es materialitza fonamentalment a través del Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament i les altres instàncies representatives de les organitzacions no governamentals de desenvolupament i altres agents de la cooperació.

1. Organitzacions no governamentals per al desenvolupament (ONGD)

La legislació actual reconeix les ONGD com un dels principals agents de la cooperació, tant en l'àmbit individual, com a través de les associacions o federacions que les agrupen. Per això, tindran una especial representació en el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament.

Així mateix, seran els principals destinataris de les ajudes del programa de cooperació i assessoraran l'Administració en les seues diferents polítiques i accions.

D'altra banda, la cooperació valenciana comporta el necessari i continu procés de la professionalització i especialització del sector, de manera que els criteris de qualitat es compartisquen entre l'Administració i la resta dels agents, la qual cosa comporta augmentar la capacitat i la formació dels cooperants i els professionals de les organitzacions no

operatiu este instrumento se fijará en los convenios correspondientes, que en todo caso seguirán las orientaciones del presente documento.

6. Otros instrumentos

La Administración autonómica podrá suscribir convenios de colaboración con otras Administraciones Públicas con el fin de llevar a cabo proyectos, en los que se determinen las actuaciones a desarrollar en el contexto de presente Plan Director.

Se debe tener en cuenta la posibilidad de utilizar, durante el período de vigencia del Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017, cualesquiera otros instrumentos que pudieran complementar a los anteriores y que sirvan para mejorar la calidad de la ayuda, siempre dentro del espíritu de la legislación valenciana en materia de cooperación al desarrollo, y en consenso con los principales actores de la cooperación.

Finalmente, se reafirma el compromiso por la utilización, en todos los casos, de instrumentos de ayuda no reembolsable. En ningún caso, la actuación de la Generalitat responderá a intereses económicos, comerciales o de investigación, o a intereses particulares de las entidades promotoras, que traten de instrumentalizar la supuesta ayuda hacia fines que no sean los contemplados en el presente Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017.

6. Los agentes de la cooperación internacional al desarrollo

De acuerdo con la vigente ley de cooperación al desarrollo de la Comunitat Valenciana se consideran agentes de la cooperación internacional las instituciones y entidades que reúnan los siguientes requisitos:

a) Constituir una organización con personalidad jurídica y capacidad legal para actuar de acuerdo con la normativa vigente en el ámbito de la cooperación internacional al desarrollo.

b) No tener ánimo de lucro.

c) Tener sede social o delegación permanente en la Comunitat Valenciana.

d) Tener entre sus fines o como objeto expreso, según figure en sus Estatutos o documento equivalente, la realización de actividades de cooperación internacional al desarrollo o de acción humanitaria.

e) Disponer de una estructura susceptible de garantizar suficientemente el cumplimiento de sus objetivos.

f) Respetar los principios, objetivos y criterios de actuación previstos en la legislación de referencia

Asimismo, la vigente ley de cooperación al desarrollo, posibilita la consideración como agentes de la cooperación a las entidades que, por su naturaleza jurídica, posean ánimo de lucro, aunque éstas no podrán recibir ayudas o subvenciones computables como cooperación valenciana al desarrollo. No obstante podrán contribuir, por medio de la aportación de sus recursos y su experiencia, en los distintos sectores de su actividad, siempre que acrediten previamente las garantías exigidas por las disposiciones financieras y presupuestarias y se comprometan a no obtener beneficio alguno de sus actuaciones en esta materia.

Se reconoce igualmente a los agentes de la cooperación internacional al desarrollo como interlocutores fundamentales de las Administraciones Públicas en esta materia, materializándose dicha interlocución fundamentalmente a través del Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo y las demás instancias representativas de las organizaciones no gubernamentales de desarrollo y otros agentes de la cooperación.

1. Organizaciones no Gubernamentales para el Desarrollo (ONGD)

La actual legislación reconoce a las ONGD como uno de los principales agentes de la cooperación, tanto a nivel individual, como a través de las asociaciones o federaciones que las agrupen. Por ello, tendrán una especial representación en el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo.

Asimismo, serán los principales destinatarios de las ayudas del programa de cooperación y asesorarán a la Administración en sus diferentes políticas y acciones.

Por otro lado, la cooperación valenciana conlleva el necesario y continuo proceso de la profesionalización y especialización del sector, de modo que los criterios de calidad se compartan entre la Administración y el resto de los agentes, aumentando la capacitación y la formación de los cooperantes y los profesionales de las organizaciones no

governamentals i, amb això, la qualitat de les intervencions, no sols en la seua execució, sinó també en les tasques d'identificació, formulació i avaluació.

Així, com ja s'ha assenyalat, la Generalitat promourà la seua formació, per mitjà de programes oficials de postgrau, programes de formació contínua, dotació de beques, seminaris, etc.

2. Universitats públiques valencianes

Les universitats públiques valencianes constituïxen el principal interlocutor de l'Administració valenciana en matèria de formació de recursos humans, generació de coneixement especialitzat i investigació al desenvolupament i transferència a més d'aportar fons propis a la cooperació a través del cofinançament de projectes.

Per això, durant els pròxims anys s'enfortiran, en especial, els mecanismes de coordinació amb les universitats públiques valencianes i es potenciaran, igualment, les accions desenvolupades conjuntament o a través de les universitats.

Al mateix temps, s'intensificarà el treball i cooperació entre les universitats públiques valencianes i altres actors de la cooperació valenciana, especialment a través del Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament.

3. Organitzacions sindicals

Els sindicats, a través de les ONGD pròpies, han dut a terme una important labor en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, principalment per mitjà de la defensa i promoció dels drets laborals dels treballadors dels països empobrits i la prevenció de la seua explotació, però també en la igualtat de gènere, l'educació, la sensibilització i altres.

Per això, es potenciarà la participació de les organitzacions sindicals més representatives com a agents socials de la cooperació valenciana i s'estudiaran noves fórmules de col·laboració amb la Generalitat i altres agents socials.

4. Empreses i organitzacions empresarials

Igual que l'Administració general de l'Estat i altres comunitats autònomes, la Generalitat és conscient de la importància de vincular les empreses i les organitzacions empresarials en l'objectiu de l'eradicació de la pobresa i en l'enfortiment de les polítiques públiques en esta matèria, com a part important i necessària de la població civil, motor de les economies desenvolupades i, per tant, font de recursos i experiències.

Així mateix, són evidents els avanços en matèria de responsabilitat social empresarial i l'existència d'un nombre cada vegada major d'empreses vinculades, bé directament o bé a través de les seues fundacions o obres socials, amb els objectius de desenvolupament del mil·lenni.

Per això, l'actual legislació les reconeix com a agents de la cooperació, sense possibilitat d'obtenir finançament públic, però aportant, amb les garanties necessàries, el seu coneixement i experiència per a la consecució dels objectius establits en la normativa vigent.

Així, en els pròxims anys es promourà la participació de les empreses i les seues organitzacions més representatives en el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, i/o a través de la seua aportació a la cooperació al desenvolupament i l'acció humanitària.

El Registre d'Agents de la Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana regularà els requisits i garanties exigits a les organitzacions empresarials per a ser considerades com a tals.

5. Altres administracions públiques valencianes

Encara que la principal labor en matèria de cooperació al desenvolupament és la que du a terme la Generalitat, és igualment necessari considerar la coordinació amb la resta d'administracions públiques valencianes que duen a terme accions en matèria de cooperació descentralitzada al desenvolupament, a fi de garantir la coherència i la complementarietat de les accions de desenvolupament que aquelles realitzen en el marc de les seues competències.

A este efecte, la Generalitat impulsarà l'intercanvi d'informació permanent entre diputacions, ajuntaments i federacions d'ajuntaments; promourà la sistematització de la informació sobre els programes, projectes i accions; informarà sobre la planificació de la cooperació valenciana; promourà accions conjuntes de cooperació al desenvolupament, i

gubernamentals y, con ello, la calidad de las intervenciones, no sólo en su ejecución, sino también en las tareas de identificación, formulación y evaluación.

Así, como ya se ha señalado, la Generalitat promoverá su formación, mediante programas oficiales de postgrado, programas de formación continua, dotación de becas, seminarios, etc.

2. Universidades públicas valencianas

Las universidades públicas valencianas constituyen el principal interlocutor de la administración valenciana en materia de formación de recursos humanos, generación de conocimiento especializado e investigación al desarrollo y transferencia además de aportar fondos propios a la cooperación a través de la cofinanciación de proyectos.

Por ello, durante los próximos años se fortalecerán, en especial, los mecanismos de coordinación con las Universidades Públicas Valencianas y se potenciarán, igualmente, las acciones desarrolladas conjuntamente o a través de las Universidades.

Al mismo tiempo, se intensificará el trabajo y cooperación entre las Universidades Públicas Valencianas y otros actores de la cooperación valenciana, especialmente a través del Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo.

3. Organizaciones sindicales

Los Sindicatos, a través de las ONGD propias, han llevado a cabo una importante labor en el ámbito de la cooperación al desarrollo, principalmente mediante la defensa y promoción de los derechos laborales de los trabajadores de los países empobrecidos y la prevención de su explotación, pero también en la igualdad de género, la educación, la sensibilización y otros.

Por ello, se potenciará la participación de las organizaciones sindicales más representativas como agentes sociales de la cooperación valenciana y se estudiarán nuevas fórmulas de colaboración con la Generalitat y otros agentes sociales.

4. Empresas y organizaciones empresariales

Al igual que la Administración General del Estado y otras comunidades autónomas, la Generalitat es consciente de la importancia de vincular a las empresas y las organizaciones empresariales en el objetivo de la erradicación de la pobreza y en el fortalecimiento de las políticas públicas en esta materia, como parte importante y necesaria de la población civil, motor de las economías desarrolladas y, por tanto, fuente de recursos y experiencias.

Asimismo, son evidentes los avances en materia de responsabilidad social empresarial y la existencia de un número cada vez mayor de empresas vinculadas, bien directamente o bien a través de sus fundaciones u obras sociales, con los Objetivos de Desarrollo del Milenio.

Por ello, la actual legislación las reconoce como agentes de la cooperación, sin posibilidad de obtener financiación pública, pero aportando, con las garantías necesarias, su conocimiento y experiencia para la consecución de los objetivos establecidos en la normativa vigente.

Así, en los próximos años se promoverá la participación de las empresas y sus organizaciones más representativas en el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, y/o a través de su aportación a la cooperación al desarrollo y la acción humanitaria.

El Registro de Agentes de la Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana regulará los requisitos y garantías exigidos a las organizaciones empresariales para ser considerados como tales.

5. Otras administraciones públicas valencianas

Aunque la principal labor en materia de cooperación al desarrollo es la que lleva a cabo la Generalitat es igualmente necesario considerar la coordinación con el resto de Administraciones Públicas valencianas que llevan a cabo acciones en materia de Cooperación Descentralizada al Desarrollo, a fin de garantizar la coherencia y complementariedad de las acciones de desarrollo que aquéllas realizan en el marco de sus competencias.

A tal efecto la Generalitat impulsará el intercambio de información permanente entre Diputaciones, Ayuntamientos y Federaciones de Ayuntamientos, promoverá la sistematización de la información sobre los programas, proyectos y acciones, informará sobre la planificación de la cooperación valenciana, promoverá acciones conjuntas de cooperación

facilitarà el coneixement dels projectes desenrotllats i el seu impacte entre la ciutadania en els distints municipis valencians.

6. Agents socials d'àmbit autonòmic, nacional i internacional

La llei actual de cooperació al desenvolupament assenyala que la Generalitat es relaciona amb les altres institucions autonòmiques, nacionals i internacionals en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament amb criteris d'informació, coordinació i col·laboració recíproques.

Per això, es potenciarà la relació amb els estaments següents:

Amb les universitats privades, i/o les seues fundacions, que desenrotllen accions d'investigació, formació, sensibilització i voluntariat en el sistema de cooperació valenciana.

Amb l'Administració general de l'Estat per mitjà de la presència en la Comissió Interterritorial de Cooperació al Desenvolupament, i amb l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID) Per mitjà de la participació en els programes transversals de la cooperació espanyola, les beques de pràctiques de formació en les oficines tècniques de cooperació o la coordinació d'accions d'emergència d'interès humanitari.

Amb les comunitats autònomes espanyoles i altres regions europees, per mitjà de la participació en estratègies, programes o projectes comuns, així com a través de l'assistència i participació en accions formatives o divulgatives.

7. Avaluació

L'objectiu general que s'estableix en este tercer pla director és millorar la qualitat de la cooperació valenciana, i per a això s'ha de dissenyar un sistema de seguiment i avaluació que permeta comprovar com el III Pla Director de la Cooperació Valenciana contribuïx a millorar l'eficàcia l'eficiència, l'impacte i la viabilitat de la cooperació al desenvolupament valenciana.

El Consell de la Generalitat, a través d'este document, pretén consolidar l'avaluació com un instrument que servisca per a extraure lliçons i aprendre de l'experiència, a més d'impulsar la seua utilització com a ferramenta per a produir informació fiable sobre l'abast de les actuacions de la cooperació valenciana i el nivell de consecució dels resultats esperats i la rendició de comptes.

La rendició de comptes és una pràctica indispensable per a afavorir l'apropiació i la implicació de la societat en les polítiques públiques que desenrotlla l'Administració, màximament en una matèria com la cooperació al desenvolupament en què la transparència i la informació són elements fonamentals de la solidaritat i la justícia.

Este tercer pla director té com un dels seus objectius principals produir i difondre informació de manera regular, oportuna, comprensible i precisa sobre la política de la Generalitat en cooperació per al desenvolupament.

Els objectius que s'establixen són els següents:

1. Posar en funcionament una pàgina web sobre la cooperació valenciana, que permeta accedir i compartir tota la informació actualitzada relativa a la cooperació al desenvolupament.

2. Difondre públicament els resultats de les avaluacions, dels estudis i dels dictàmens rellevants i, en general, de les directrius, les estratègies i els distints documents derivats d'este pla.

7.1. Pla d'avaluació

Es proposa fomentar i promoure la cultura de l'avaluació, des d'una anàlisi de gènere, en totes les intervencions, avaluació que es recolzarà sobre quatre principis fonamentals: independència, credibilitat, transparència i utilitat.

D'acord amb les conclusions de l'avaluació del pla director anterior, i a fi de fomentar la cultura de l'avaluació i avançar cap a un sistema integrat d'avaluació de la cooperació valenciana, en este període s'aposta per:

1. Promoure la qualitat de l'ajuda de la cooperació valenciana i de l'enfocament cap a la gestió per als resultats de desenvolupament.

2. Millorar la qualitat dels processos de seguiment i avaluació.

3. Adaptar el treball de seguiment i avaluació als compromisos sobre l'eficàcia de l'Ajuda (París i Accra). A partir d'estos principis, l'objectiu és que les avaluacions es transformen en ferramentes de gestió útils per a millorar l'impacte de l'ajuda sobre els beneficiaris, que contribuïsquen a augmentar la qualitat de la política de cooperació i

al desenvolupament i facilitarà el coneixement de los proyectos desarrollados y su impacto entre la ciudadanía en los distintos municipios valencianos.

6. Agentes sociales de ámbito autonómico, nacional e internacional

La actual ley de cooperación al desarrollo señala que la Generalitat se relaciona con las demás instituciones autonómicas, nacionales e internacionales en el ámbito de la cooperación al desarrollo con criterios de información, coordinación y colaboración recíprocas.

Por ello, se potenciará la relación con los siguientes estamentos:

Con las Universidades privadas, y/o sus fundaciones, que desarrollan acciones de investigación, formación, sensibilización y voluntariado en el sistema de cooperación valenciana.

Con la Administración General del Estado mediante la presencia en la Comisión Interterritorial de Cooperación al Desarrollo, y con la Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo (AECID) mediante la participación en los programas transversales de la cooperación española, las becas de prácticas de formación en las Oficinas Técnicas de Cooperación o la coordinación de acciones de emergencia de interés humanitario.

Con las Comunidades Autónomas Españolas y otras Regiones Europeas, mediante la participación en estrategias, programas o proyectos comunes, así como a través de la asistencia y participación en acciones formativas o divulgativas.

7. Evaluación

El objetivo general que se establece en este III Plan Director es mejorar la calidad de la cooperación valenciana, y para ello se debe diseñar un sistema de seguimiento y evaluación, que permita comprobar cómo el III Plan Director de la Cooperación Valenciana contribuye a mejorar la eficacia, la eficiencia, el impacto y la viabilidad de la cooperación al desarrollo valenciana.

El Consell de la Generalitat, a través del presente documento, pretende consolidar la evaluación como un instrumento que sirva para extraer lecciones y aprender de la experiencia, además de impulsar su utilización como herramienta para producir información fiable sobre el alcance de las actuaciones de la cooperación valenciana y el nivel de consecución de los resultados esperados y la rendición de cuentas.

La rendición de cuentas es una práctica indispensable para favorecer la apropiación e implicación de la sociedad en las políticas públicas desarrolladas por la Administración, máxime en una materia como cooperación al desarrollo en la que la transparencia e información son elementos fundamentales de la solidaridad y la justicia.

Este III Plan Director tiene como uno de sus objetivos principales producir y difundir información de manera regular, oportuna, comprensible y precisa sobre la política de la Generalitat en cooperación para el desarrollo.

Los objetivos que se establecen son los siguientes:

Poner en funcionamiento una página web sobre la cooperación valenciana, que permita el acceder y compartir toda la información actualizada relativa a la cooperación al desarrollo.

Difundir públicamente los resultados de las evaluaciones, de los estudios y de los dictámenes relevantes y, en general, de las directrices, las estrategias y los distintos documentos derivados del presente plan.

7.1. Plan de Evaluación

Se propone fomentar y promover la cultura de la evaluación, desde un análisis de género, en todas las intervenciones, evaluación que se apoyará en cuatro principios fundamentales: independencia, credibilidad, transparencia y utilidad.

De acuerdo con las conclusiones de la evaluación del Plan Director anterior, y con el fin de fomentar la cultura de la evaluación y avanzar hacia un sistema integrado de evaluación de la cooperación valenciana, en este periodo se apuesta por:

Promover la calidad de la ayuda de la cooperación valenciana y del enfoque hacia la gestión para los resultados de desarrollo.

Mejorar la calidad de los procesos de seguimiento y evaluación.

Adaptación del trabajo de seguimiento y evaluación a los compromisos sobre eficacia de la Ayuda (París y Accra). A partir de estos principios, el objetivo es que las evaluaciones se transformen en herramientas de gestión útiles para mejorar el impacto de la ayuda sobre los beneficiarios, que contribuyan a aumentar la calidad de la política de

que asseguren que les institucions i entitats encarregades de planificar-les i executar-les disposen d'informació sobre la qual basar les seues decisions.

Per a això, la Generalitat adoptarà les accions següents:

1. Fomentar la pràctica de l'avaluació en aquells projectes finançats amb fons públics i adjudicats per mitjà de convocatòria pública de subvencions i ajudes directes.

2. Promoure l'obligatorietat d'avaluar els programes (de desenvolupament i educació per al desenvolupament i sensibilització) i donar suport a l'avaluació com a element de difusió i sensibilització.

3. Impulsar la transparència i la rendició de comptes, per mitjà de la difusió dels resultats de les avaluacions utilitzant les tecnologies de la informació i de la comunicació.

4. Promoure la socialització i la difusió dels resultats d'estes avaluacions en la societat valenciana, amb un ús intensiu de les tecnologies de la informació i la comunicació.

L'avaluació també ha de tindre en compte el paper dels agents institucionals, establert en la normativa autonòmica sobre cooperació al desenvolupament i reguladora del Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, la qual estableix com a funció de l'esmentat Consell conèixer «els informes de revisió, seguiment o avaluació del pla director i els documents de seguiment dels plans anuals, per a proposar les recomanacions oportunes».

7.2. Avaluació del Pla Director 2014-2017

Quan acabe el període de vigència d'este, s'efectuarà una avaluació externa sobre el nivell de consecució i la pertinència dels objectius i resultats previstos en este pla, que tindrà lloc en l'últim trimestre de 2018. L'objectiu principal d'esta avaluació serà valorar el grau de compliment dels objectius del pla i la seua contribució a l'èxit dels impactes i resultats esperats.

En este sentit, el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament serà el que lidere el procés d'avaluació del tercer pla director i, per a això, una comissió específica del Consell elaborarà el protocol del sistema d'avaluació (TdR), el qual establirà el marc de referència d'avaluació, les pautes i la metodologia per a la gestió de l'avaluació d'este Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017.

8. Marc de resultats de gestió

S'establixen com a indicadors per a l'avaluació del Pla Director de la Cooperació Valenciana 2014-2017, els següents:

Millora de l'accés a uns mitjans de vida sostenibles i reducció de la pobresa	
Línia I.1. Concentració geogràfica de la cooperació valenciana.	I.1.1. El 100 % de les intervencions realitzades s'han centrat en les prioritats sectorials (sector i subsector) establides en el pla director. I.1.2. El 20 % d'ajuda oficial al desenvolupament distribuïda en països socis es concentra en els països menys avançats (PMA).
Línia I.2. Prioritats sectorials: Necessitats humanes bàsiques Governança democràtica Capacitats econòmiques productives Apoderament de la dona.	I.2.1. Almenys el 30 % dels fons d'ajuda oficial al desenvolupament s'hauran destinat a accions que tinguen per objecte l'apoderament de les dones o d'organitzacions de dones. I.2.2. Almenys el 20 % dels fons d'ajuda oficial al desenvolupament s'hauran destinat a intervencions dirigides als servicis socials bàsics. I.2.3. Almenys el 80 % de l'ajuda oficial al desenvolupament distribuïda es concentra en els països prioritaris i d'atenció d'este tercer pla director. I.2.4. Totes i cada una de les intervencions de cooperació al desenvolupament finançades per la Generalitat incorporen els enfocaments transversals d'este pla, segons l'objectiu general i el grau de complexitat que requereisca cada projecte.

cooperación y que aseguren que las instituciones y entidades encargadas de planificarlas y ejecutarlas dispongan de información sobre la que basar sus decisiones.

Para ello, la Generalitat adoptarà las siguientes acciones:

1. Fomentar la práctica de la evaluación en aquellos proyectos financiados con fondos públicos y adjudicados mediante convocatoria pública de subvenciones y ayudas directas.

2. Promover la obligatoriedad de evaluar los programas (de desarrollo y educación para el desarrollo y sensibilización) y apoyar la evaluación como elemento de difusión y sensibilización.

3. Impulsar la transparencia y rendición de cuentas, mediante la difusión de los resultados de las evaluaciones utilizando las tecnologías de la información y de la comunicación.

4. Promover la socialización y la difusión de los resultados de estas evaluaciones en la sociedad valenciana, con un uso intensivo de las tecnologías de la información y la comunicación.

La evaluación también debe tener en cuenta el papel de los agentes institucionales, establecido en la normativa autonómica sobre cooperación al desarrollo y reguladora del Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo la cual establece como función de dicho Consejo "conocer los informes de revisión, seguimiento o evaluación del Plan Director y los documentos de seguimiento de los planes anuales, para proponer las recomendaciones oportunas".

7.2. Evaluación del Plan Director 2014-2017

Al finalizar el periodo de vigencia, se efectuará una evaluación externa sobre el nivel de consecució n y la pertinencia de los objetivos y resultados previstos en el presente plan, que tendrá lugar en el último trimestre de 2018. El objetivo principal de esta evaluación será valorar el grado de cumplimiento de los objetivos del Plan y su contribución al logro de los impactos y resultados esperados.

En este sentido, el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo será el que lidere el proceso de evaluación del III Plan Director y para ello una Comisión específica del Consejo elaborará el Protocolo del Sistema de Evaluación (TdR) el cual establecerá el marco de referencia de evaluación, las pautas y metodología para la gestión de la evaluación del presente Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017.

8. Marco de resultados de gestión

Se establecen como indicadores para la Evaluación del Plan Director de la Cooperación Valenciana 2014-2017, los siguientes:

Mejora del acceso a unos medios de vida sostenibles y reducción de la pobreza	
Línea I.1: Concentració n geogràfica de la cooperació n valenciana	I.1.1 El 100% de las intervenciones realizadas se han centrado en las prioridades sectoriales (sector y subsector) establecidas en el Plan Director. I.1.2 El 20% de Ayuda Oficial al Desarrollo distribuïda en països socis se concentra en los Països Menos Adelantados (PMA).
Línea I.2: Prioridades sectoriales: Necesidades Humanas Básicas Governança Democràtica Capacidades Econòmicas Productivas Empoderamiento de la Mujer	I.2.1 Al menos el 30% de los fondos de Ayuda Oficial al Desarrollo se habrán destinado a acciones que tengan por objeto el empoderamiento de las mujeres o de organizaciones de mujeres. I.2.2 Al menos el 20% de los fondos de Ayuda Oficial al Desarrollo se habrán destinado a intervenciones dirigidas a los servicios sociales básicos. I.2.3 Al menos el 80% de la Ayuda Oficial al Desarrollo distribuïda se concentra en los països prioritarios y de atención de este III Plan Director. I.2.4 Todas y cada una de las intervenciones de Cooperación al Desarrollo financiadas por la Generalitat incorporan los enfoques transversales de este Plan, según el objetivo general y grado de complejidad que requiera cada proyecto.

Línia I.3. Acció humanitària (AH).	I.3.1. La cooperació valenciana disposa d'un conjunt bàsic de normes i estàndards d'intervenció aplicables als programes d'ajuda humanitària. I.3.2. Es destina, com a mínim, el 15 % dels fons anuals de cooperació al finançament de projectes d'AH.
------------------------------------	---

Línea I.3: Acción Humanitaria (AH)	I.3.1 La cooperación valenciana dispone de un conjunto básico de normas y estándares de intervención aplicables a los programas de ayuda humanitaria. I.3.2 Se destina, como mínimo el 15% de los fondos anuales de cooperación a la financiación de proyectos de AH.
------------------------------------	--

Millora de la gestió de la cooperació valenciana de manera coherent amb un enfocament de qualitat	
Línia II.1. Enfortir la participació dels agents de desenvolupament en la cooperació valenciana.	II.1.1. El Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament es reuneix, com a mínim, dos vegades a l'any. I.1.1. Les comissions de treball tècniques del Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament es reuneixen, com a mínim, quatre vegades a l'any.
Línia II.2. Promoure l'enfortiment de les capacitats i de la gestió del conjunt dels agents de la cooperació valenciana.	II.2.1. Els agents de la cooperació valenciana coneixen els estudis, els informes i les propostes que han emés les ponències tècniques i el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament. II.2.2. La Generalitat ha participat en les comissions interterritorials i altres convocatòries efectuades per la cooperació espanyola. II.2.3. Disponibilitat d'un mecanisme de finançament específic i adequat a les necessitats dels programes d'ajuda humanitària. II.2.4. S'ha incorporat una metodologia avaluativa en les intervencions d'EpD i sensibilització. II.2.5. Es disposa d'estudis d'investigació i difusió de bones pràctiques en EpD. II.2.6. S'han realitzat accions de formació de postgrau en cooperació internacional al desenvolupament en les universitats públiques valencianes. II.2.7. S'han desenvolupat programes de pràctiques professionals en cooperació internacional al desenvolupament finançats per la Generalitat. II.2.8. S'han elaborat investigacions aplicades, documents d'anàlisi i estudis en matèria de cooperació internacional al desenvolupament. II.2.9. S'han organitzat trobades i intercanvis en matèria de cooperació internacional al desenvolupament. II.2.5. Les convocatòries de subvencions per al desenvolupament preveuen un apartat específic per a la realització de la línia de base. Els projectes de cooperació al desenvolupament finançats compten amb una línia de base.
Línia II. 3. Promoure l'harmonització (coordinació i complementarietat) de la cooperació valenciana.	II.3.1. La cooperació valenciana ha participat activament en l'articulació dels mecanismes formals i informals de coordinació de la cooperació descentralitzada. II.3.1. El Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament ha realitzat un informe anual que permet analitzar la coherència amb què s'utilitzen els propis instruments específics de la política de cooperació al desenvolupament valenciana i informar sobre esta. II.3.2. S'ha revisat l'òrgan d'acció humanitària de la Comunitat Valenciana. II.3.3. S'han elaborat i estan en funcionament els mecanismes d'avaluació del tercer pla director.

Mejora de la gestión de la cooperación valenciana de modo coherente con un enfoque de calidad.	
Línea II.1: Fortalecer la participación de los agentes de desarrollo en la cooperación valenciana	II.1.1 El Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo se reúne, como mínimo, dos veces al año. I.1.1 Las Comisiones de Trabajo Técnicas del Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo se reúnen, como mínimo, cuatro veces al año.
Línea II.2: Promover el fortalecimiento de las capacidades y de la gestión del conjunto de los agentes de la cooperación valenciana	II.2.1 Los agentes de la cooperación valenciana conocen los estudios, informes y propuestas emitidos por las Ponencias Técnicas y por el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo. II.2.2 La Generalitat ha participado en las Comisiones Interterritoriales y otras convocatorias efectuadas por la Cooperación Española. II.2.3 Disponibilidad de un mecanismo de financiación específico y adecuado a las necesidades de los programas de ayuda humanitaria. II.2.4 Se ha incorporado una metodología evaluativa en las intervenciones de EpD y sensibilización. II.2.5 Se dispone de estudios de investigación y difusión de buenas prácticas en EpD. II.2.6 Se han realizado acciones de formación de postgrado en cooperación internacional al desarrollo en las universidades públicas valencianas. II.2.7 Se han desarrollado programas de prácticas profesionales en cooperación internacional al desarrollo financiados por la Generalitat. II.2.8. Se han elaborado investigaciones aplicadas, documentos de análisis y estudios en materia de cooperación internacional al desarrollo. II.2.9 Se han organizado encuentros e intercambios en materia de cooperación internacional al desarrollo. II.2.5 Las convocatorias de subvenciones para el desarrollo contemplan un apartado específico para la realización de Línea de Base. Los proyectos de cooperación al desarrollo financiados cuentan con una Línea de Base.
Línea II. 3 Promover la armonización (coordinación y complementariedad) de la cooperación valenciana	II.3.1 La Cooperación Valenciana ha participado activamente en la articulación de los mecanismos formales e informales de coordinación de la Cooperación Descentralizada. II.3.1 El Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo ha realizado un informe anual que permite analizar e informar sobre la coherencia con la que se utilizan los propios instrumentos específicos de la política de cooperación al desarrollo valenciana. II.3.2 Se ha revisado el órgano de acción humanitaria de la Comunitat Valenciana. II.3.3 Se han elaborado y están en funcionamiento los mecanismos de evaluación del III Plan Director.

Promoció d'una ciutadania sensible i compromesa amb el desenvolupament humà	
Línia III.1. Promoure la capacitat d'anàlisi de la societat valenciana i les actituds i valors de la ciutadania global.	<p>II.3.1. Al final del període s'ha millorat l'accés públic, de manera àmplia i senzilla, a través de la disponibilitat d'informació sobre estadístiques d'ajuda oficial al desenvolupament, avaluacions i èxits aconseguits i seguiment del tercer pla director.</p> <p>III.1.1. Al final del període s'han realitzat accions d'educació per al desenvolupament i de sensibilització adequades i adaptades als diferents grups meta a la Comunitat Valenciana.</p> <p>III.1.2 Al final del període s'han realitzat accions dirigides a la promoció dels valors de la cooperació valenciana i de socialització dels projectes finançats per la Generalitat.</p> <p>III.1.3. Al final del període del pla, s'han realitzat accions dirigides a incrementar el nombre de persones de la societat valenciana que disposa d'informació per a exercir comportaments responsables en consum, comerç just, finances ètiques i una cultura global.</p>

Promoción de una ciudadanía sensible y comprometida con el desarrollo humano	
Línea III.1: Promover la capacidad de análisis de la sociedad valenciana y las actitudes y valores de la ciudadanía global	<p>II.3.1 Al final del periodo se ha mejorado el acceso público, de forma amplia y sencilla, a través de la disponibilidad de información sobre estadísticas de Ayuda Oficial al Desarrollo, evaluaciones y logros alcanzados y seguimiento del III Plan Director.</p> <p>III.1.1 Al final del periodo se han realizado acciones de Educación para el Desarrollo y de sensibilización adecuadas y adaptadas a los diferentes grupos meta en la Comunitat Valenciana.</p> <p>III.1.2 Al final del periodo se han realizado acciones dirigidas a la promoción de los valores de la Cooperación Valenciana y de socialización de los proyectos financiados por la Generalitat.</p> <p>III.1.3 Al final del periodo del Plan se han realizado acciones dirigidas a incrementar el número de personas de la sociedad valenciana que cuenta con información para ejercer comportamientos responsables en consumo, comercio justo, finanzas éticas y una cultura global.</p>